

PRISIDĖKIME PRIE LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS ĮTVIRTINIMO

Regina Narušienė
JAV LB Krašto valdybos
pirmininkė

JAV-se ir Lietuvoje yra įvairių nuomonių dėl Lietuvos saugumo. Ypatingai JAV-se yra daug žmonių, klaidingai manančių, kad Lietuva nepasiruošusi tapti Šiaurės Atlanto Sutarties organizacijos (NATO) nare ir turėtų pasitenkinti Rusijos gera valia. Yra ir žmonių, kurie teigia, kad visiškai nėra reikalo toliau NATO išlaikyti, o tuo labiau plėsti į Rytus. Jie pateikia dvi priežastis: pirmoji – Sovietų Sąjungos nebėra, o Rusija – ne priešas. Tad lieka klausimas, kam reikalinga ta NATO narystė. Antroji priežastis esanti ta, kad organizacijos išplėtimas per daug kainuos ne vien Amerikai, bet ir Lietuvai, ir visiems kitiems kraštams, siekiantiems NATO narystės.

Aišku, Sovietų Sąjunga nebeegzistuoja, bet tai nereiškia, kad Rusija negrasina Lietuvai ir kitoms artimoms kaimynėms. Šių metų vasario 12 d. Rusijos ambasada Vašingtone dalino prezidento B. Jelcino pareiškimo kopiją, kuriame reikalauja, kad Baltijos kraštai pasiliktų Rusijos globoje. Tame pareiškime yra aiškinama, kaip Rusija vykdytų regiono ekonominę šalių integraciją ir sukurtų vieningą apsaugos sistemą bei panaikintų kriminalizmo grėsmę, kylančią Rusijai iš Baltijos valstybių. Tai kaip reaguoti į šitokią prezidento B. Jelcino pareiškimą? Ar čia ne grėsmė Lietuvos nepriklausomybei?

Rusijos strateginis tikslas yra susigrąžinti Lietuvos teritoriją. Ir jie labai atvira šitą pareiškė. Tačiau yra JAV valdžios pareigūnų, tiek Valstybės Departamente, tiek JAV Kongrese, kurie nenorintomis Rusijos valdžios deklaracijomis tikėti. Jau ne pirmą sykį Rusijos valdžia per spaudą ir kitas oficialias informacijos priemones kartoją, kad Lietuva yra dalis Rusijos istorinių žemių, ir reikalauja kad ji pasiliktų Rusijos įtakos sferoje. Ar jie nepripažįsta Lietuvos nepriklausomybės?

Dabar dėl NATO narystės kainos argumento. Jei norime, kad Lietuva išliktų nepriklausoma šalis, ji turi sukurti gynybos struktūras. Gynybinę sąjungą ne tik sutaupti pinigų, laikui bėgant, bet taip pat garantuoja sąjungininkų paramą karo metu. Pagal NATO sutarties 5

straipsnį vieno nario užpuolimas yra laikomas visų NATO kraštų užpuolimu. Tai čia yra apsaugos garantas, kurio neturėdami, mes būtume priversti gintis vieni.

NATO misija yra pasikeitusi. Anksčiau jos tikslas buvo apsiginti nuo Sovietų Sąjungos ir komunistų. Šiandien tas tikslas yra krizių kontrolė, sujungiant daugelį kraštų į apsaugos tinklą, kuris paremtas gera komunikacija ir greitos mobilizacijos struktūromis. Šiandien NATO organizacijai priklauso 16 valstybių. Pagal 1949 m. Vašingtono (NATO) sutarties 10 straipsnį visi nariai turi vienbalsiai sutikti priimti naujus narius. Po to kiekvienos valstybės parlamentas turi patvirtinti (ratifikuoti) šį sprendimą. Pagal JAV konstituciją JAV Senatas turi patvirtinti šią sutartį dviem trečdaliais balsų. Po to Kongresas ir Senatas turės paskirti lėšų, kurių reikia, norint įgyvendinti NATO išplėtimo sprendimą. Šiandien 27 valstybės dalyvauja papildomoje NATO "Taikos partnerystės" programoje. Tik 11 iš tų 27 valstybių yra pateikusios prašymus tapti NATO nariais. Svarstymas, ką priimti į NATO, įvyks šių metų liepos 8-9 d. Madride, viršūnių susitikime.

Kokie yra NATO narystės reikalavimai? Pirmas – remti NATO principus ir politiką. Antras – turėti laisvą rinką, demokratiją ir civilių kontroliuojamą kariuomenę. Trečias – įvykdyti minimalius karinius reikalavimus jungtiniams veiksams NATO misijose atlikti. Anglų kalboje yra vartojama sąvoka "interoperability", kuris reiškia, kad reikia ivaldyti kariuomenės standartines veiklos metodus ir mokėti naudotis bendrais ryšių tinklais. Ketvirtas punktas – prisiimti visas NATO nario pareigas.

NATO narės pagyrė Lietuvą, kad ji sudarė sutartį su Lenkija ir sukūrė Baltijos Taikos palaikymo batalioną, kuris dabar eina pareigas Bosnijoje, NATO padaliniuose. Baltijos kraštai yra kritikuojami dėl keletos dalykų. Estija ir Latvija turi dvi problemas – jos kaltinamos ten gyvenančių rusų diskriminacija ir nesutarimais dėl sienų.

Kritikai apie tai kalba kiekvienoje NATO diskusijoje. Prieštaravimų dėl Lietuvos yra labai mažai. Tačiau naujausiuose JAV Valstybės Departamento pranešimuose atsirado kritika dėl Lietuvos nesutarimų su Latvija jūros sienos klausimu. Iš tokios kritikos labai lengva suprasti, kad NATO sprendimas apie tai, kuriuos kraštus pakviesti į organizaciją, iš tikrųjų yra politinis sprendimas.

Baltieji Rūmai tvirtina, kad NATO durys yra atviros visiems kraštams, tame tarpe ir Rusijai. Taip pat kartojama, kad pirmieji kraštai, kurie bus priimti į NATO, nebus paskutiniai. Plėtimo procesas esąs atviras ir tęstinis. Plėtimo eiga nebus rajoninė, bet vyks "kraštas po krašto" principu. Atsiliepdama į šį paskutinį punktą, JAV Lietuvių Bendruomenė, kuri atstovauja vien tik tai lietuvių, nusprendė stipriai remti tik tai Lietuvos NATO narystės klausimą. Tai nereiškia, kad mes prieštarautume Estijos ir Latvijos įsijungimui. Būtų malonu, kad tai galėtų įvykti. Bet, kadangi priėmimas į šią organizaciją nėra regioninis, ir kadangi Lietuva nusiskundžiama mažiausiai, tai, mūsų nuomone, Lietuva dabar turėtų būti priimta į NATO kaip viena iš Baltijos valstybių. Tokia yra mūsų pozicija.

Prieš kelis mėnesius Rusija pasiūlė, kad jinai nusileis ir neprieštaraus Lenkijos, Vengrijos ir Čekijos priėmimui į NATO, jei ši organizacija sutiks niekados nepriimti Lietuvos, Latvijos ir Estijos. Mes pavadintume tokią politiką "trys už tris" – tris priima, trijų nepriima. Tai paliktų Baltijos kraštus Rusijos įtakoje ir pripažintų Lietuvą, Latviją ir Estiją Rusijos saugumo objektais. Šitoks rezultatas turėtų būti mums, visiems JAV lietuviams, nepriimtinas.

Šių metų sausio 21 d. Kongresmenas Gerald Solomon pateikė Amerikos kongrese rezoliuciją "H.Con. Res. 10", kuri rekomenduoja, kad Baltijos kraštai būtų įjungti į NATO kaip galima greičiau. Šiuo metu JAV Lietuvių Bendruomenės narių delegacijos lankosi pas savo kongresmenus prašydamos, kad jie taptų minėtos rezoliucijos rėmėjais ("co-sponsors"). Taip pat prašome finansinės

Izabelę Jonaitienę, pristatiusią poezijos knygą "Šešupės vingiai", sveikina poetas Balys Auginas. J.Jasaičio nuotr.

paramos, kuri padėtų Lietuvai pasiruošti NATO narystei. Liepos mėnesį Madride NATO nariai nuspręs, ar išplėsti NATO ir kokius kraštus įvardyti plėtimo proceso metu. Užkuliuose JAV valdžios pareigūnai pradeda mums aiškinti, kad Lietuva nebus pakviesta dalyvauti toje pirmoje išplėtimo bangoje. Toks sprendimas yra JAV LB nepriimtinas ir neturėtų būti priimtinas jums.

Kiekvienas JAV lietuvis turi prisidėti prie šios antrosios kovos, įtvirtinant Lietuvos nepriklausomybę ir garantuojant jos saugumą.

Įtakingiausia valdžia NATO plėtimo procese yra JAV valdžia. Kai nori, JAV gali įtikinti kitas 15 valstybių, kurios kartu su JAV sudaro NATO. Ši tendencija išryškėjo pereinamais metais Čikagos universitete vykusioje konferencijoje, kurią suruošė JAV Valstybės ir Gynybos departamentai bei JAV Centrinės Žvalgybos agentūra. Konferencijoje buvo nagrinėjama Baltijos šalių saugumo padėtis ir ateitis. Visų Europos šalių atstovai pabrėžė, kad jie laukia JAV valdžios sprendimų ir teikia jiems didelę reikšmę.

Yra svarbu įtikinti JAV valdžią, t.y. Kongresą ir Vyriausybę, kad reikia remti Lietuvos pageidavimą tapti NATO nare dabar, o ne vėliau. Daugelis JAV LB apylinkių valdybų intensyviai dirba nuo šių metų pradžios, reikalaudami iš savo kongresmenų ir senatorių tinkamos paramos Lietuvos narystei. Kaip minimalią sąlygą mes prašome kiekvieno kongresmeno išsirašyti G.Solomon rezoliucijos "H. Con. Res. 10" (House Concurrent Resolution 10) rėmėjų sąrašą. Yra apylinkių valdybų, ku-

rios susidūrė su kongreso štabų apatija ar net arogancija, pažiūrą, kad Lietuva – netinkama partnerė JAV. Tos apylinkės turėtų kuo greičiau sudaryti delegacijas iš savo apylinkės narių (atsakingų asmenų) grupę ir nueiti pasimatyti su pačiu kongresmenu.

Iš keletos apylinkių patirties galime Jus padrąsinti, kad toks apsilankymas duos gerus rezultatus. Pavyzdžiui, JAV LB apylinkė Sioux City, IA vadovaujama Danguolės Christopherson, neseniai pasimatė su savo atstovu – kongresmenu Tom Latham, kai jis buvo grįžęs namo iš Vašingtono. Kadangi jis nėra Atstovų rūmų Užsienio Reikalų komiteto narys, tai nebuvo susipažinęs su Lietuvos demokratinio proceso ir ekonomikos pasiekimais, net visai nežinojo apie Lietuvos pastangas tapti NATO nare. Šios apylinkės delegacija savo Kongresmeną T.Latham perkalbėjo ir jis prisidėjo prie H.Con.Res. 10 rėmėjų, pripažindamas, kad laiko Lietuvą tinkama kandidate į NATO.

Toks pat geras rezultatas buvo ir po JAV LB delegacijos apsilankymo pas Čikagos Kongresmeną Henry Hyde, kuris yra Užsienio Reikalų komiteto įtakingas narys. Kongresmenas H. Hyde, kuris jau ilgus metus remia Lietuvos nepriklausomybės siekius, priimdamas delegaciją prisipažino, kad nebuvo susipažinęs su H. Con. Res. 10. Perskaitęs tą rezoliuciją jis sakė, kad tuojau pat išsirašys į tos rezoliucijos rėmėjų sąrašą. Jis pridėjo pasirašą, kad Kongresas skirtų daugiau dėmesio Lietuvai, nes, jo nuomone, Lietuva yra

(Nukelta į 4 psl.)

Girdėta iš Vilniaus

• **LIETUVOS TŪKSTANTMETIS.** Prezidentas Algirdas Brazauskas sudarė nuolat veikiančią valstybinę komisiją Lietuvos vardo paminėjimo tūkstantmečiui pasirengti. 1009 metais Kvedlinburgo miesto analuose pirmą kartą buvo paminėtas Lietuvos vardas.

• **ĮAMŽINAMAS PREZIDENTŲ ATMINIMAS.** Gegužės 8 d. posėdžiavusi Prezidento Algirdo Brazausko vadovaujama komisija Lietuvos prezidentų atminimui įamžinti sutarė, jog Prezidentūros pastatas Kaune po rekonstrukcijos ir remonto turėtų tapti Karo muziejaus filialu. Remontą šiame pastate tikimasi pradėti jau šiais metais. Komisija aptarė prezidento Antano Smetonos atminimo įamžinimą Užugiryje bei Užulienyje, svarstė, kokius darbus ten dar reikės atlikti. Jokūbave, Kretingos rajone, komisijos sprendimu, turėtų prasidėti prezidento Aleksandro Stulginskio atminimo įamžinimo darbai. Prezidento Kazio Griniaus atminimas turėtų būti įamžintas Marijampolėje įkurtame jo muziejuje.

• **PATAISOS PROJEKTUI SEIMAS NEPRITARĖ.** Lietuvos Seimas nepritarė Centro frakcijos pateiktam pataisytam Konstitucijos 78 straipsnio projektui, kuris suteiktų galimybę išeiviams dalyvauti prezidento rinkimuose. Prieš balsavo 37 Seimo nariai, susilaikė - 11, o jį palaikė 29.

• **AR VYKDOMA LIETUVOS IR RUSIJOS SUTARTIS?** Suėjo penkeri metai, kai 1992 m. gegužės 4 d. visiškai įsigaliojo Lietuvos ir Rusijos tarpvalstybinių santykių pagrindų sutartis. Pasak Vytauto Landsbergio pareiškimo, šios sutarties "didžiai teigiamą tarptautinę reikšmę nusako ne vien didelės ir mažos valstybės lygiateisių partneriškų santykių nustatymas po 50 metų trukusios neteisybės ir pavergimo.[...] Rusija pasmerkė 1940 metų Sovietų Sąjungos veiksmus prieš Lietuvą ir tada įvykdytą neteisėtą Lietuvos aneksiją bei pripažino suverenią Lietuvos teisę pačiai pasirinkti gynybos ir saugumo priemones, jungiantis į bet kurias tarptautines sąjungas, taigi ir į NATO".

• **SIŪLOMA PAISYTI RUSIJOS INTERESŲ.** Italijos užsienio reikalų ministras Lamberto Dini nurodė, kad jo atstovaujama šalis yra pasirengusi remti Lietuvos siekius tapti Europos Sąjungos nare. Tačiau susipažinęs su Lietuvos nuostata būti tarp pirmųjų naujų NATO narių, L. Dini pareiškė, jog sąjungą plečiant į Rytus, būtina paisyti Rusijos interesų.

Europos Komisijos delegacijos Vilniuje vadovas ambasadorius Henrikas Ernstas Schmiegelowas patvirtino, kad Europos Komisija dar nėra nieko nusprendusi dėl ES plėtros.

• **SUNAIKINTOS BYLOS.** Balandžio 29 d. Naujųjų Verkių popieriaus fabrike tualetiniu popieriumi virto 2922 LTSR Vidaus reikalų ministerijos operatyvinės bylos, įstatymu priskirtos Ypatingajam archyvu. Dokumentai buvo naikinami remiantis 1994 metų VR ministro Romasio Vaitekūno įsakymu. Dėl to įvykio kaltų buvo ieškoma Seimo Nacionalinio saugumo komiteto posėdyje. Nei dabartinis ministras V.Žiemelis, nei jo pavaduotojai į posėdį neatvyko.

• **KOMUNISTŲ TURTO NERASTA.** "Komunistų turto niekas nerado ir daugiau nebeieškos", tvirtina "Respublika". Panašu, kad artimiausiu metu bus padėtas paskutinis "Partijos turto" bylos taškas - partijos turtas nerastas, dokumentai dingę ar buvo sunaikinti, toliau LKP turto plovimo kelių tirti nėra prasmės... Bet kur tas turtas? - svarsto "Respublikos" laikraštis.

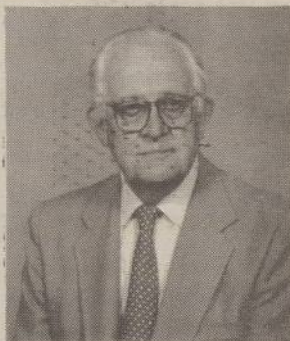
• **TRAUKINIO AVARIJA.** Vėly gegužės 2 d. vakarą Latvijoje Duobelės rajone nuo bėgių nuriudėjo keleivinis traukinys. Policija sulaukė du įtariamuosius - gretimame Penkulės kaime gyvenančius 17-mečius vaikus, kurie prisipažino įvykdę nusikaltimą. Tačiau jų poelgio motyvai dar nežinomi. Pastaruoju metu Latvijoje padaugėjo diversijų, kurių policija negali paaiškinti, rašo "Respublika".

• **NEDARBAS.** Gegužės 1 dieną darbo biržose buvo užregistruoti 104 tūkst. 174 bedarbiai. Tai 4 tūkstančiais mažiau nei prieš mėnesį ir net ketvirtadaliu mažiau nei prieš metus. Balandžio pabaigoje didžiausias nedarbas buvo Šalčininkuose - 11,9%, Švenčionyse - 11,5% ir Ignalinoje - 11,1%. Mažiausiai bedarbių Plungėje ir Prienuose - po 2,7% bei Anykščiuose - 2,9%.

• **IŠNIEKINTAS DARIAUS IR GIRĖNO PAMINKLAS.** Nuo paminklo, esančio Dariaus ir Girėno žuvimo vietoje - miške šalia Mislibožo miestelio, nuplėšta 112 raidžių. Lenkų, vokiečių, anglų ir lietuvių kalbomis buvo parašyta: "Čia žuvo lietuviai lakūnai - Atlanto nugalėtojai - Steponas Darius ir Stasys Girėnas". Kasmet dingdavo po keletą raidžių, tačiau tiek daug nuplėšta pirmą kartą. Paminklą globoja tik lietuvių draugija. Įvykį ruošiamasi aptarti susitikime su Mislibožo miestelio vadovais.

Iš visur apie viską

RINKIMAI BRITANIJOJE

Algirdas Pužauskas

Buvusios Sovietų Sąjungos užsienio reikalų ministrą A. Gromyką politikos apžvalgininkai vadindavo "ponu Niet". Ilgametė Britanijos premjerė, praminta "geležine ponija", Margaret Tečer turėtų vietą šiaurinio Londono apylinkėje. Pralaimėjimas buvo tiesiog istorinis. Konservatorių partija panašų smūgį yra gavusi tik 1832 metais.

Nuo didesniųjų partijų nemažai balsų atėmė jungtinės karalystės tautybių atstovai: škotų nacionalistai - 6, valai (velsiečiai) - 4 ir kt. Liberalai demokratai gavo 46 vietas. Išrinktas vienas nepartinis. Į parlamentą pateko airių atsiskyrimo nuo Britanijos aktyvistas - Sinn Féin partijos vadovas Gerry Adams. Tačiau Šiaurės Airijos sąjungos su britais šalininkai išrinko net 10 atstovų.

Trečiosios didžiausios politinės britų partijos - Liberalų - vadovas Paddy Ashdown, sužinojęs apie rinkimų rezultatus, pareiškė: "Tas padorus ir garbingas vyras bandė vadovauti susiskaldžiusiai partijai". Iš tiesų, daug konservatorių veikėjų viešai prieštaravo premjerui, nepritarė jo planams, visai trukdė pilnai įsijungti į Europos Sąjungą, o ypač - priimti bendrą europiečių piniginių vienetą. Konservatorių partijoje buvo pilna vadinaujamųjų "euroskeptikų", "eurodisidentų", įvairių neklaužadų.

Žemieji Britanijos parlamento rūmai turi 659 narius. Vyriausybei perimti užtektų 330 vietų, tačiau Leioristų (darbiečių) partija laimėjo 419 vietų. Konservatoriai gavo tik 165 vietas. Britanijos karalienė Elžbieta II jau pakvietė Darbiečių partijos vadovą Tonį Bleirą (Tony Blair) tapti premjeru ir sudaryti vyriausybę.

Prieš rinkimus vykę balsuotojų, kurių buvo 44 milijonai, nuomonės tyrinėjimai rodė, kad darbo partija rinkimus laimės. Buvo aišku, kad J. Major turės pasitraukti iš konservatorių partijos vadovo vietos. Buvo prasidėjusios varžybos, kas bus iš-

rinktas naujuoju konservatorių vadovu. Tarp kandidatų pirmavo gynybos ministras Maiklas Portilas (Michael Portillo). Jis sutiko užimti tas pareigas, tačiau jo nebeišrinko savosios apylinkės balsuotojai, jis prarado vietą parlamente.

Tokių apylinkių, paकेitusių savo ilgamečius atstovus parlamente, buvo ir daugiau. Rinkėjai išmetė iš parlamento buvusius užsienio reikalų ir prekybos ministrus, buvusį izdo sekretorių, Škotijos sekretorių. Leioristų partijos atstovas perėmė ir buvusios premjerės Margaret Tečer turėtų vietą šiaurinio Londono apylinkėje. Pralaimėjimas buvo tiesiog istorinis. Konservatorių partija panašų smūgį yra gavusi tik 1832 metais.

Nuo didesniųjų partijų nemažai balsų atėmė jungtinės karalystės tautybių atstovai: škotų nacionalistai - 6, valai (velsiečiai) - 4 ir kt. Liberalai demokratai gavo 46 vietas. Išrinktas vienas nepartinis. Į parlamentą pateko airių atsiskyrimo nuo Britanijos aktyvistas - Sinn Féin partijos vadovas Gerry Adams. Tačiau Šiaurės Airijos sąjungos su britais šalininkai išrinko net 10 atstovų.

Naujasis britų premjeras Tony Blair, išrinktas valdyti svarbią pasaulio šalį, yra 43 metų amžiaus. Jis baigė Oksfordo universitete teisės studijas. Į parlamentą išrinktas 1983 m. nedideliame Šiaurės Anglijos Sedgfield mieste. Jis esąs nuosaikių pažiūrų žmogus. Jo žmona - taip pat teisininkė. Jie augina du berniukus, 13 ir 11 metų, ir 9 metų amžiaus mergaitę.

Net ir politiniai priešininkai pripažįsta, kad darbo partija, vadovaujant T. Blair, labai pasikeitė. Jos vadovai nebekalba apie nacionalizavimą, naujus mokesčius ar apie darbininkų sąjungų stiprinimą. Užmiršti dar neseniai skambėję kairiųjų socialistų šūkiai. Partijos vadovas pareiškė, kad didžiausia dėmesį jis kreips į piliečių švietimą, jų sveikatą, ateities gerovę. Tačiau jis taip pat pabrėžia asmeninės atsakomybės svarbą, laisvą rinką, nežaboto kapitalizmo kenksmingumą.

Darbiečių pasikeitimą pripažino ir konservatoriai, prieš rinkimus išplatinę daug plakatų: "Naujieji darbiečiai - naujoji grėsmė".

Premjeras Tony Blair tapo antruoju jauniausiu Britanijos istorijoje premjeru.

Už jį vieneriais metais jaunesnis buvo tik lordas Liverpool, išrinktas 1812 m.

Kandidatų šiuose rinkimuose buvo iškelta 3,717. Juose dalyvavo 78% rinkėjų. Šiaurės Airijoje balsavimo būstines stipriai saugojo policija, nes Airijos IRA slaptoji grupuotė grasino bombomis ir užpuolimais rinkimus sutrukdyti. Šiaurinė Airija Britanijos parlamente turi 18 atstovų, tačiau ne visi jie dalyvauja parlamento darbe. Anglija turi parlamente 529, Škotija - 72 ir Valija (Velosas) - 40 atstovų.

Komentatoriai teigia, kad JAV prezidentas ir dabartinis britų premjeras Tony Blair, kiek jiems iki šiol teko susitikti, labai gražiai sutaria ir yra gana panašių pažiūrų. Abu savo politinėse partijose laikosi daugiau dešinio sparno arba centro. Abu kalba apie visuomenę, tautos bendruomenę ir jos atsakomybę. Konservatoriams daugiausia pakenkė jų nesugebėjimas įsijungti į Europos Sąjungos bendrosios valiutos politiką. Valdžios nutarimas "derėtis, o paskui nutarti" piliečiams atrodė keistas ir nepriimtinas. Nors darbiečiai nežadėjo didelių reformų, konservatoriams atrodė, kad jie viską norės gyventojams diktuoti ir kištis į britų šeimų gyvenimą. Darbo partijos vadovas savo kalbose nurodydavo, kad patys konservatoriai patarinėja tėvams, kiek jų vaikai turi praleisti laiko prie mokyklinių namų darbų ir kiek - prie televizoriaus. Nurodoma, kad konservatoriai labai išplėtė policijos galias, išleido prieš nusikalstamumą nukreiptų įstatymų, kurie pažeidžia piliečių laisves. Tai yra pastebėję net Europos sąjungininkai. Darbiečiai teisingai nurodė, kad konservatoriai padidino pajamų mokesčius, ypač tiems, kurie mažiau uždirba, o švietimui, pagal valstybės pajamas, skyrė mažiau lėšų, negu buvo skiriama seniau.

Darbiečių partijos vadovas, po rinkimų atvykęs į savo apylinkės partijos būstinę, pasakė ten susirinkusiems: "Jūs parodėte pasitikėjimą manim ir aš pabandysiu jį pateisinti. Aš bandysiu jūsų neapvilti. Mes esame didelė šalis. Britanijos žmonės yra didelė tauta. Nėra didesnės garbės, kaip tarnauti tai tautai ir mies jai tarnausime.

(Nukelta į 3 psl.)

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS

DIRVA

TEL. (216) 531-8150
FAX. 216 531-8428

P.O. BOX 19191 CLEVELAND, OHIO 44119 - 0191
19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER
EDITOR: DR. JONAS JASAITIS

DIRVA (USPS 157-580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0191

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices. • Published Weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn. VILTIS, INC. - Subscription per year-\$35.00, first class-\$58 • Single copy-70 cents. Air mail overseas-\$110.00.

Prenumerata metams - \$35.00, pusei metų - \$20.00, pirmą klase - \$58 • Oro paštu į užsienį metams - \$110.00. • Atskiro numerio kaina 70 centų • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais ar slaptyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. • Nespausdinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant - Už skelbimų turinį redakcija neatsako.

Redaktoriaus skiltis

BRANGIAUSIA DOVANA

Kai gegužyje vėl užlieja žemę skaisi žaluma, kai pražysta ievos ir alyvos, ateina nepaprastai graži ir prasminga šventė - Motinos diena. Kaip gamta naujais žiedais pasipuošia, tai ir Mamos, gyvybę mums suteikusios, lyg gležnus augalėlius mus prižiūri. Ir visai nesvarbu, kiek tau dabar metų: Mamai visada lieki vaiku. Jai pirmajai norisi pranešti apie savo sėkmę, pas ją traukia pasiguosti, kai suspaudžia likimo replės arba apninka sunkios abejonės.

Gana dažnai nepasakoji jai apie savo nesėkmę tik todėl, kad jau supranti: reikia ją saugoti nuo skaudžių pergyvenimų. Tikiesi pasidalinti išpuodžiais netolimoje ateityje, kai iškilę sunkumai jau bus nugalėti. Ruošiesi ateiti nušvitusia siela ir ištarti: "Mamyte, ačiū Tau, kad išugdei manyje atkaklumą, išmokei nepalūžti. Iš tavęs sėmiausi dvasios stiprybės, tave visada laikau pačiu gražiausiu pavyzdžiu. Tavo siekiai tampa ir mano trokštamu idealu."

Tačiau kai tai įvyksta, kai jau ateini ir ruošiesi ištarti pirmuosius, gal kiek ir naivoko pasididžiavimo saviimi žodžius, dažniausia labai nustebęs pajunti, kad tas nekalta tavo gudravimas pasirodė ne itin pasisekęs: Mamos širdis viską jautė. Ji buvo su tavimi visą laiką, kai tu grūmeisi. Ji meldėsi už tave, ji prašė Aukščiausiojo suteikti tau jėgą. Ji linkėjo, kad kovotum tik už tiesą, kad nesusižavėtum klystkeliais, nepasinaudotum artimojo silpnumu. Tai jos troškimams, rūpesčiams ir maldoms esi šiandien dėkingas už savo sėkmę, už pergalę.

Daugelio mūsų lietuvių mamos nė negalvojo pasigirti atletiška išvaizda ar išdailintu pudruotu gražuoliu švytėjimu. Jų nuotraukų nėra ant kosmetikos rinkinių dėžučių. Bet jos kupinos nuosta-

baus žavesio, nė kiek neblėstančio, metams skubant. Neišpasakyta šviesa spindi jų akys, tik su pačių geriausių skulptorių darbais gali palyginti jų rankas. Net tada, kai priekaištauja ar gana piktokai bara, iš daugelio užplūdusių jausmų labiausiai išsiskiria vienas - niekuo nepakeičiama Motinos meilė. Ji trokšta tau tik gėrio, moko kilnumo.

Mama lyg iš stebuklingo, niekada neišsenkančio šaltinio traukia ir traukia tau vis naujas dovanas. Net Pasakutiniojo Patepimo akimirka ji ne apie save galvoja. Ji prašo Viešpatį, kad ir po išėjimo iš šio pasaulio visada matytų savo vaikus ir galėtų jais rūpintis iki tos akimirkos, kai sutiks juos, užbaigusius savo kelionę. Ir Viešpats išklausos jos prašymo. Toji galia rūpintis savaisiais ir yra pati didžiausioji jos laimė.

Mama ir šioje žemėje palieka mums neįkainojamas savo dovanas. Štai jos kryželis, kurį idėjo man į kelionę, štai laiškai, kuriais ji mane lanko, niekada nepamiršdama nei gimtadienių, nei kitų su-

praėjusių sekmadienių man teko laimėti būti nuostabių dovanų įteikimo liudininku. Kuklioje Klivlendo Dievo Motinos parapijos svetainėje stovėjo papuoštas stalelis... su dovanomis. Ant jo buvo išdėlioti rankdarbiai, siuviniai, tautiniai rūbai. O viduryje buvo padėta poezijos knygelė baltu viršeliu - "Šešupės vingiai". Tai Izabelės Jonaitienės daugelio metų poetinės kūrybos vaisius. Kaip ir tie kuklūs drabužiai, pasiūti iš visokių atraižėlių, turėtų pabėgėlių stovyklose, taip ir eilės, skirtos artimiesiems, buvo saugomos daugelį metų, kol atėjo laikas sudėti jas į knygą ir palikti lyg priesaiką saviesiems, lyg neblėstantį Motinos meilės išreiškimą. Į tą knygą sudėta meilė vaikams ir vaikeliams, meilė tolimai Tėvynei.

TERMINALAS - DAMOKLO KARDAS LIETUVAI

Juozas Žygas

Nors praeityje, tolimos istorijos tėkmėje lietuviškos gentys į jūrą beveik nebuvo išėjusios, tačiau liaudies dainose ir pasakose jūra buvo vaizduojama su paslaptingais gintariniais Jūratės arba Žilvino rūmais. Kalbėdami apie lietuvišką pajūrį, visuomet jį jungiame su baltu smėliu ir gintaru. Poetai, norėdami vaizdingiau išreikšti, naudoja "gintarinės jūros" epiteta.

Dabar jau kelinti metai apie Būtingės terminalą kalbant, niekas dar viešai nepasisakė apie tai, kad tas mažas gintarinio pajūrio ruoželis gali būti ilgiems metams mazutu ir kitais naftos produktais užterštas. Tuomet tas mūsų apdainuotas pajūris ir jo smėlio kopos bus tuščios ir vasarotojų apleistos. Ne tik vasarotojų, bet ir žuvėdrų klyksmo nebebus. Pajūris bus miręs taip, kaip dabar yra Kuršių marios.

Kuomet buvo pradėta apie tą terminalą kalbėti, tai daugelis net supratimo neturėjo, kas yra tas "terminalas". O tai yra plūduras - platforma, pritvirtinta prie jūros dugno, už 5-6 km nuo kranto. Prie jos sustoję, arba, dabarti-

ne "lietuviška" kalba šnekant, "prisišvartavę" tanklaiviai pumpuotų naftą arba mazutą į tą plūdūrą. O iš jo jūros dugne nutiestais vamzdžiais būtų pumpuojama į krantą.

Tas plūduras buvo kažkieno išsiūlytas neva tam, kad Lietuva nuo Rusijos malonės nepriklausytų. Kuomet buvo pradėta apie tą "plūdūrą" kalbėti ir rašyti, tai buvo minima 200 milijonų dolerių suma. Vėliau ta suma buvo sumažinta iki 160 mln., o dabar pakilo jau iki 260 milijonų. To "plūdūro" amžius, jeigu nenumatytų nelaimių neįvyktų, būtų tik 20 metų. Ta mintis buvo išsiūlyta, kad Lietuva būtų nepriklausoma nuo galimų Rusijos užgaidų. O dabar jau tiek Lietuvoje, tiek ir užsienyje kalbama, kad tas projektas rastų užsienio kapitalo pritarimą ir investicijas tik tada, jeigu jame ir Rusijos "Lukoil" dalyvaus! Tai toks nuo Rusijos "nepriklausomumas"!

Lietuvai reikia ne plūdūro, bet tokio uosto, kaip Ventspilis, į kurį galėtų įplaukti 80,000 - 100,000 tonų tanklaiviai. Į ateitį žiūrint, toks uostas bus reikalingas, jeigu Klaipėda norės konkurenciją išlaikyti. Prieš karą Ventspilis buvo žymiai mažesnis uostas už Klaipėdą. O dabar jo tonažas yra dvigubai didesnis. Jis jau dabar yra jūrų milžinas, o Latvija dar numato jį plėsti. Dabar į Klaipėdos uostą atplaukė didesni laivai sustoja krantinėse, esančiose Kuršių mariose,

kuriuose audros metu jiems yra gana pavojinga. Tokiu oru didžiausias pavojus tyko prie akcinės bendrovės "Naftos terminalas" prisišvartavusių tanklaivių. Didžiausios talpos laivai išplaukia į atvirą jūrą. O prie atviroje jūroje esančio plūdūro "prisišvartavę" tanklaiviai ir per vidutinę audrą turėtų pumpavimą nutraukti. Tokie darbo nutraukimai tanklaiviams yra nuostolingi.

Šią problemą išspręstų ne "plūduras", bet baseinas. Reikia iškasti tokį baseiną, kuriame tilptų 4-6 dideli tanklaiviai. Jeigu net brangiau kainuotų, bet vis tiek tai būtų kapitalinė ir ilgą amžį investicija.

Pakėlus uosto tonažą iki 30 mln. tonų, jam aptarnauti reikėtų ir papildomų geležinkelų. Atrodytų, kad valdžios žmonės ir planuotojai nėra Lietuvos žemėlapiu matę. Kuriam tikslui iš Kauno arba iš Vilniaus reikia krovinius vežti per Šiaulius? Norint aptarnauti Rytų erdvę, reikia ir pritaikyto geležinkelio tinklo. O dabar Lietuvoje geležinkelio tinklas yra neplečiamas, bet mažinamas. Apie 1927 m. buvo planuojama nutiesti platųjį geležinkelį iš Šiaulių per Biržus ir Latviją į Rusiją. O dabar naikinant siaurąją, norima jo trasą dirvomis paversti.

Iki šiol visos vyriausybės dirbo ir dirba ne tik be plano, bet ir be ateities vizijos!

Iš visur - apie viską

(Atkelta iš 2 psl.)

KELIAIS SAKINIAIS

• Pramoninių valstybių statistika rodo, kad per paskutinį dešimtmetį sumažėjo darbininkų streikų skaičius. Darbdavių ir darbininkų santykiai pagerėjo. Daugiausia streikų būna: Graikijoje, Ispanijoje, Turkijoje, Suomijoje ir Italijoje. Streikus mėgsta ir kanadiečiai. Mažiausiai streikuoja šveicarai, japonai, austrai, vokiečiai ir britai.

• Irano valdžia "išsižeidė" ir paskelbė, kad Iranui nereikia jokių ryšių su Europos valstybėmis, nes jos ižeidė Iraną. Ši krizė kilo po to, kai Vokietijos teismas bandžio 10 d. kaltais pripažino kelis iranietis ir paskelbė, kad Irano vadovybė įsakė Berlyne nužudyti keturis politinius pabėgėlius iš Irano. Manoma, kad Irano

vadovybėje yra skilimas dėl ryšių su Europa, ypač dėl Vokietijos, kuri yra svarbi Irano prekybos partnerė. Kai iranietis žygiavo demonstruoti prie Vokietijos ambasados, ją labai saugojo ir gynė Irano policija. Kai kurie Irano laikraščiai irgi gana švelniai kalba apie šį santykių pablogėjimą.

• Pasaulinės šalpos darbuotojai praneša iš komunistinės Šiaurės Korėjos, kad ten prie valstybinių malūnų guli didelės krūvos ažuolo medienos. Valdžia įsakė į malamus kviečių ir kukurūzų miltus primaišyti sumaltų ažuolo žievių. Milijonams korėjiečių gresia badas. Jie valgo tik kartą per dieną, tačiau atsisako derėtis dėl taikos sutarties. Pietų Korėjos gyventojai, per televiziją matydami badaujančius vaikus,

reikalauja, kad valdžia siųstų kaimynams maisto, tačiau šiauriečiai atmets derybas.

• Politinių priešų mesta granata sužeidė Tadžikistano prezidentą E. Rachmonovą. Du žmonės užmušti ir dar 57 sužeisti Chadžent mieste, esančiame už 125 mylių į šiaurę nuo sostinės - Dušanbės.

• Nesibaigiant Zairo pilietiniam karui, džiunglėse slapstosi tūkstančiai iš Ruanodos pabėgusių hutų genties civilių asmenų, moterų ir vaikų. Tarptautinių agentūrų jiems įsteigtas šalpos stovyklas puldinėja Zairo sukilėliai, kurie irgi save laiko hutų priešais. Kareiviai puola pabėgėlių stovyklas, grobia maistą, skirtą vaikams, mirštantiesiems iš bado, o vaikus kažkur išveža.

PRISIDĖKIME PRIE LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS ĮTVIRTINIMO

geriau pasiruošusi už Lenkiją dalyvauti NATO struktūrose. Kongresmenas H. Hyde taip pat prizadėjo delegacijai išgauti Prezidento arba Kongreso sutikimą įvardinti Lietuvą pagal pereinamąjį įstatymą, "kaip pasiruošusią priimti didesnę finansinę paramą, kad užbaigtų pasiruošimą NATO narystei".

Jei kitos apylinkės sudarytų delegacijas, tikimės kad trigubai daugiau kongresmenų remtų H. Con. Res. 10 rezoliuciją. Tada galėtume garantuoti rimtesnę politinę ir finansinę JAV Kongreso ir Vyriausybės paramą Lietuvai. Visos JAV LB apylinkės gavo tinkamos medžiagos šių metų vasario pradžioje. Jei JAV LB apylinkės, sudarydamos savo delegacijas, norėtų papildomos medžiagos, prašome kreiptis į JAV LB įstai-gą Vašingtone. Jums galime paštu, faksu arba kompiuteriu

(Atkelta iš 1 psl.)

(e-mail) perduoti reikiamą medžiagą.

Laiko iki liepos mėnesį numatyto viršūnių susitikimo liko nedaug. Lietuvos jaunimas demonstravo Helsinkyje per JAV ir Rusijos prezidentų susitikimą, reikalaudami, kad jų ateitis, jų teisė gyventi laisvame pasaulyje nebūtų palaidota po Rusijos ambicijomis kontroliuoti buvusios Sovietų Sąjungos okupuotas žemes. Būtų didelė tragedija, jei šitokiu kritišku laikotarpiu JAV lietuviai, ypač JAV LB nariai, nusi-grežtų nuo šio jaunimo ir nepadėtų jiems įtvirtinti Lietuvos nepriklausomybę. Ar dar vieną Lietuvos generaciją paaugosime, kad Rusijos imperialistai galėtų džiaugtis, pasiekę savo tikslus?

Pateikiame H. Con. Res. 10 rėmėjų sarašą. Jei jū-

sų kongresmeno pavardės nėra šiame saraše, skambinkite savo apylinkės valdybai ir klauskite, kodėl jo dar nėra. Padėkite apylinkės nariams sudaryti delegaciją ir aplankyti savo kongresmeną. Minėtą rezoliuciją remia: Gerald Solomon (NY), Edolphus Towns (NY), Ed Royce (CA), Dan Burton (IN), William Lipinski (IL), Richard Hastings (WA), John Shimkus (IL), Clay Shaw (FL), Jerry Weller (IL), Porter Goss (FL), Nancy Johnson (CT), Christopher Shays (CT), Bobby Rush (IL), Dave Camp (MI), Louise Slaughter (NY), Daug Bereuter (NE), Chris Cox (CA), Tim Holden (PA), Harris Fawell (IL), Mike McNulty (NY), Henry Hyde (IL), Sue Kelly (NY), Vern Ehlers (MI), Rosa DeLauro (CT), Frank Mascara (PA), Jim McDermott (WA) ir Tom Latham (IA).

"UBAGIZMAS"

(Pabaiga. Pradžia – 17 nr.)

"Atviros durys"

Gražu ir gerai, kad bandome su kaimynais gražiai sutarti. Galima suprasti, kad ateities vardan nusprendžiame net kai kurių skaudžių skriaudų nebeminėti. Tačiau kai savo mandagumą ir paslaugumą labai jau pabrėžtinai rodome, ar vakarykščių skriaudėjų akyse neatrodome skuduro teverti?

Įdomu, ką pasakytų Lenkija, jei kas nors jos piliečių vaikus į Lietuvą išvežtų, ten imtų iš jų tyčiotis, o nusikaltimui aiškinant, uždraustų su jais net pasimatyti. O Lietuva dėl tokių nusikaltimų tyli! Kodėl?

Ką pasakytų Lenkija, jei Lietuva pradėtų joje platinti tokio pat turinio rašlavą, kurią Lietuvoje platina vadina-moji "Nasza Gazeta", jei po jos bažnyčias ir mokyklas imtų bastytis asmenys, kurie agituotų nevykdyti valstybės įstatymų ir kėsintis į jos teritoriją? Kodėl nutraukta vadinamoji "autonomininkų" byla?

Oho, kaip šokinėja visos Vyriausybės (visai nepriklausomai nuo jų partinės spalvos), kad tik kas nors neapkalintų tautinių mažumų teisių pažeidimais. Gal tegu pasidomi, kas išlaiko lietuviškas mokyklas, radijo laidas, laikraščius (tarp jų ir "Dirvą") tokioje demokratiškoje šalyje, kaip Amerika? Kodėl Lietuvoje toms mažumoms turi būti skiriama žymiai daugiau

Dr. Jonas Jasaitis

dėmesio (net valstybės biudžete) negu tiems, kurie nuo amžių gyvena savo protėvių žemėje. Kas siekia, kad kolonistų palikuonys vėl Lietuvoje viešpačiais pasijustų?

"Jie su mumis kartu neubagavo"

1940-1941 metai labai aiškiai parodė, koks likimas laukė lietuvių inteligentijos arba net eilinių valstybės tarnautojų, okupantams sugrįžus. Ar pilnai suvokia net ir dabartiniai išrinktieji, kodėl šie žmonės bėgo? Ar nereikia dėkoti likimui, kad jie išliko gyvi, sukūrė nesuskaičiuojamą daugybę poezijos, muzikos ir dailės kūrinių, mokslo darbų? Ar ne Dievo dovana, kad, gyvendami toli nuo Lietuvos, jie išsaugojo daugybę valstybės atributų ir tradicijų, kad per visus tuos metus skelbė tiesą pasauliui apie Lietuvos okupaciją? Argi jie kalti, kad toji okupacija užsitęsė taip ilgai, kad dauguma jų atgulė svetimoje žemėje, kad nematę Lietuvos užaugo, baigė mokslus ir įsikūrė svetur jų vaikai ir anūkai?

Bet prisiminkime visus tuos, labai švelniai tariant, "nesusipratimus" dėl pilietybės atgavimo, pavirtusius į atvirą įžulų pasityčiojimą iš viso rezistencinio judėjimo, kuris išeivijoje visą laiką buvo plėtojamas Lietuvos labui. O kokius kryžiaus kelius tenka eiti net tokiems iškilėms išeivijos atstovams,

kaip J. Šliūpas arba K. Bradūnas, kai jie nori atsiimti tik tai, ką okupantai iš jų buvo atėmę! Kas iki šiol toleruoja tokį pat, kaip sovietmečiu, atvirą tyčiojimąsi iš išeivijos muitinėse ar kitose valdžios įstaigose? Kas plėšo ir sunaikina išeivių laiškus, rašomus į Lietuvą?

Bet pasirodo, kad išeivija reikalinga tik aukoms rinkti ir Amerikos valdžiai spausiti. Net pilietybę gavusieji jos atstovai nuo atviro šmeižto neapsaugoti. Derėtų nepamiršti, kad jie – ne "išeiviai" (klasikine to žodžio prasme), o politiniai pabėgėliai, kad dauguma jų – itin aktyvūs kovotojai už Lietuvos nepriklausomybę. Ne nuvertintų ordinų ir medalių šiandien reikia gyvenimą bebaigiantiems laisvės kovų veteranams ir lietuviybės puoselėtojams, o atviro, tiesaus Valsybinio "Ačiū" ir "Atsiprašau". Lygių piliečio teisių pripažinimo.

Šiomet minime rašytojo, karšto patrioto Vytauto Alanto 95-ąsias gimimo metines. Savo puikioje knygoje "Tauta istorijos vingiais" jis rašė: "Mūsų išeivijos sluoksniuose paplitusi nuomonė, kad iškentėjusi okupaciją tauta pati pasirinkianti politinę santvarką ir aplamai viena tvarkysianti valstybės reikalus, o mums, išeiviams, jei dar grįšime, būsiąs paliktas tik stebėtojų vaidmuo. [...] Žinoma, naivu būtų kalbėti apie kažkokias grįžusiųjų privilegijas, betgi niekas mums negali užčiaupti lūpų kalbėti,

mąstyti ir svajoti apie išsilaivinusios Tėvynės ateitį."

Skaitydamas šiuos nuširdžius, be jokio savanaudiškumo pasakytus žodžius, jausti juose pulsuojančią lietuvių sielą. Bet kaip šiandien Lietuva sutinka grįžtančius? Ar ne ubago balsu skamba tokie žodžiai, neseniai išspausdinti ne kokioje nors V. Petkevičiaus "Opozicijoje" ar "Dvidešimtyje centų", o "Lietuvos aide":

"Jis su mumis nevargo, negyveno, mūsų reikalų neišmano."

Šiuos žodžius pasakė ne koks nors Č. Juršėnas ar J. Karosas. Liūdna, kai tokias sovietines karunkas gieda

vienas iš Sąjūdžio vyrų. Nejaugi jis užmiršo, kad vienas iš svarbiausių demokratijos principų – rinkėjų pasirinkimo teisė?

Niekas nesiruošia neigti prof. Vytauto Landsbergio nuopelnų arba jo teisės tapti Lietuvos Prezidentu. Bet tokiomis šnekomis ir tokio pobūdžio veiksmais tik dar kartą kasama duobė jo populiarumui. Norint ar nenorint, bet Lietuva stumiama prie tos ypatingai pavojingos būklės, kad aukščiausias valstybės postas vėl gali likti buvusiųjų kolaborantų rankose. Jau du kartus tokie veiksmai atnešė tik skaudų pralaimėjimą. Ar reikia trečiojo karto?

Netrukus minėsime rašytojo,
buvusio "Lietuvos aid'o" redaktoriaus
Vytauto ALANTO
95-ąsias gimimo metines

IŠ VYTAUTO ALANTO knygos "TAUTA ISTORIJS VINGIAIS"

Grįžtelėję į savo istoriją, matome mus esant nuolatiniame gelbėjimosi stadijoje. Nekartojant pasenėjusių tezių, kad tik kiti kalti dėl mūsų negandų, ir nepuolant į beprasmį pesimizmą, bet vis dėlto prisimintina, kad kai Lietuvos vežimas ėmė riedėti pakalnėn nuo imperijos didybės viršūnių ir dėl mūsų bajorų nutautėjimo atsidūrė baudžiauninkų kieme, lietuvių tauta išgėrė kartybių taurę iki pat dugno. Juk tai pakankamai aiškiai rodo, jog mes tame vežime sėdėjome kaip pralaimėtojai, kuriems net ir gimtojo krašto vardas buvo išbrauktas iš žemėlapių. Po trumpo nepriklausomybės laikotarpio vėl tapome apiplėšti ir uždaryti baudžiauninkų stovykloje. Mums reikia pagaliau iš tos lomos pakilti į kalnesnę vietą. Savigaila, verkšlenimai ir netgi prakeikimai čia nieko nepadės. Raktą į laimingesnę ir saugesnę ateitį turime patys nusikalti. Ideologija nėra vien tik gerų norų bei intencijų formulavimas ir deklaravimas: ji yra drąsus ir atkaklus ryžtas daryti perversmą savo galvosenoje ir telkti visas jėgas dideliui tikslui siekti. Sena lietuvių išmintis sako: kiekvienas – savo likimo kalvis, kaip pasiklosi, taip išmiegosi; ką pasėsi, tą ir pjausi. Nemanau, kad rūpindamiesi savo tautos likimu, mes galėtume tuos žodžius pamiršti. (12-13 psl.)

Mes, lietuviai, susėdę prie stalo svarstyti savo reikalų, prieš pradėdami darbą, prasiveriname langus ir imame dairytis, ką apie tai galvoja mūsų kaimynai, svetimi autoritetai ir būtinai užgriebiame dar plačiau, būtent universa-

lizmą, internacionalizmą, kosmopolitizmą ir kitokius labai miglotus "izmus". Vieni sako, kad tautinės formos labiau susiaurinančios, negu praplečiančios asmenybę. Atseit, reikia asmenybe padažyti kažkokiam tarptautiniam padažui, kad ji pakankamai išsiplėstų. Kiti vėl siūlo mums savo internacionalizmą "suuniversinti" ir t.t. Lyg ir susidaro įspūdis, kad mes nepasitikime savimi, kad mums reikia autoritetų ir patarėjų, įsistiprinusių svetimuose "izmuose". [...]

Lietuviškas nacionalizmas yra gimęs iš lietuviško podirvio, t.y. istorijos, augęs ir brendęs kietose lietuviškose sąlygose, žodžiu, yra grynas lietuviškas padarinys ir jam jokių svetimų virtuvių prieskonių nereikia. Tik toks nacionalizmas mums yra artimas, suprantamas ir puoselėtinas. Knyginis, nuo lietuviškos tikrovės bei istorijos atplyšęs nacionalizmas niekad nebus mūsų nacionalizmas, o liks tik bergždzias postringavimas, kuris niekur neveda. (34-35 psl.)

Dar viena neįminta mįslė: kodėl lietuviai taip lengvai, lyg niekur nieko, atplyšta nuo savo tautos kamieno ir skuba nuskęsti svetimos bangos?

Vargu ar rasime kitą tautą, kuri būtų parodžiusi tiek heroizmo, kovodama už savo laisvę, kaip lietuviai, bet kodėl jos žiedai taip greitai nuvysta, patekę į svetimą dirvą?

Mes didžiuojamės esą narsios tautos palikuonys ir žvanguiname kardais su savo broliais lietuviais, kartais pamiršdami net ir tikruosius savo priešus. (232 psl.)

JAV LB TARYBOS RINKIMAMS ARTĖJANT

JAV LB XV TARYBOS RINKIMAI

JAV Lietuvių Bendruomenės taryba renkama trijų metų laikotarpiui. XIV-oji taryba baigia savo kadenciją. Jau ši rudenį tolimesnį darbą turės pradėti naujai išrinktoji XV taryba. JAV LB Vyriausioji rinkimų komisija gražiai sudarė datų lentelę, pagal kurią turi būti atliekami rinkiminiai darbai apygardose bei apylinkėse.

Vidurio Vakarų apygardos rinkiminė komisija laiku išsiuntinėjo nurodymus visoms apylinkėms, kurios turėjo pristatyti kandidatus Tarybos rinkimams. Šią rinkiminę komisiją sudaro pirmininkė Irena M. Kirkuvienė bei nariai: Paulius Guobužis, Feliksas Mataitis, Rasa Paskečimienė ir Jonas Smalstys. Ji jau surinko kandidatus ir nustatytu laiku išsiuntė balsavimo lapelius visoms apylinkėms.

Rinkimai, kaip jau buvo pranešta, vyks gegužės 17-18 ir 24-25 dienomis. Kiekviena apylinkė organizuoja balsavimą tomis dienomis ir paskelbia, kur ir kada jie vyks. Iš balsuojančių pašto prašoma, kad balsavimo laiškas ateitų prieš gegužės 25 d. arba bent turėtų gegužės 25 d. pašto antspaudą.

Kadangi Vidurio Vakarų apygarda turi daug apylinkių (net 21), tai rinkimai vyks keturiuose rajonuose. Balsuoti gali visi lietuviai, sulaukę 18 metų. Dabar yra gera proga pasirinkti kandidatus ir išreikšti savo nuomonę. Atsiminkime, jog mūsų nėra daug, kiekvienas balsas – brangus ir reikalingas. Todėl visuomenė raginama nepraleisti balsavimo progos. Dalyvaukime ir būkime vieningi.

*Birutė Vindašienė
JAV LB Vidurio Vakarų
apygardos pirmininkė*

KAIP BALSUOSIME?

Dažnai klausiama: "Mūsų, JAV Lietuvių Bendruomenės apygardoje yra penki kandidatai į XV-ą Tarybą ir mes galim balsuoti už visus penkis. Kodėl man balsuoti, jei visi penki bus išrinkti nepriklausomai nuo to, kiek bus mūsų apygardoje balsuojančių, ar ne?"

Tai – klaidinga išvada. Jungtinės Amerikos Valstijos yra padalintos į tris JAV LB rinkiminių apygardų ir rajonų. Kiekvienoje yra atskiras kandidatų sąrašas. Iš viso yra 79 kandidatai į XV-ą Tarybą, į kurią bus išrinkta 60 atstovų. Atskirose apygardose išrinktų atstovų skaičius (iš tų 60-ties) į Tarybą bus nustatomas proporcingai pagal apygardoje balsavusiųjų skaičių, kuris bus nustatytas, palyginus su visų JAV LB apygardose ir rinkimų rajonuose dalyvavusiųjų skaičiumi.

Pateikiame pavyzdį. Sakykim, kad JAV LB XV-tos Tarybos rinkimuose visoje JAV Lietuvių Bendruomenės apygardoje balsavo 6000 žmonių. Tada, padalinus tą skaičių iš 60 gauname, kad iš kiekvieno 100-to balsavusių, apygarda gali siųsti po vieną atstovą į XV-ą Tarybą (6000:60). Toliau sakykim, kad vienoje apygardoje yra penki kandidatai ir leidžiama balsuoti už 5 kandidatus. Ar jie visi bus automatiškai išrinkti, nepriklausomai nuo to, kiek žmonių už juos balsuos? NEBŪTINAI! Jei-gu toje apygardoje iš viso būtų tik 300 balsuojančių, tai iš tos apygardos tikrai trys kandidatai iš penkių taps tarybos nariais (300:100). Už kiek kandidatų leidžiama balsuoti pagal balsavimo korteles, praktiškai neturi įtakos į apygardoje išrinktų atstovų skaičių, o balsuojančių skaičius turi. Todėl yra labai svarbu,

kad kuo daugiau asmenų dalyvautų rinkimuose!

Apylinkių rinkimų komisijos turėtų plačiai reklamuoti rinkimų vietas ir laiką savo apylinkėse. Nuo bendro apygardoje balsuojančių skaičiaus priklausys, kiek kiekviena apygarda išrinktų savo atstovų į XV-ą Tarybą. Šiuo atžvilgiu apygardos konkuruoja tarp savęs.

Rinkimai vyksta apylinkėse. Apylinkių ir apygardų rinkimų komisijos ir valdybos turėtų stengtis pasiekti ir tuos, kurie gyvena toliau nuo lietuviškų centrų. "Balsuoti yra kiekvieno pilnateisio, ne jaunesnio kaip 18 metų amžiaus JAV gyvenančio lietuvių tautinė pareiga ir garbė", – sakoma JAV LB Įstatuose ir taisyklėse.

Linkime geriausios sėkmės ir raginame gausiai dalyvavauti JAV LB XV-tos Tarybos rinkimuose.

PAPILDYTAS SĄRAŠAS

JAV LB Vyriausioji Rinkimų Komisija praneša, kad JAV LB XV-tos Tarybos Vidurio Vakarų apygardos ketvirtojo rinkimų rajono kandidatų sąrašas papildytas dviem kandidatais. Dabar yra iš viso trys kandidatai: Algimantas Antanėlis, Danguolė N. Christopherson ir Aušrelė T. Sakalaitė.

Vidurio Vakarų apygardos antro rinkimų rajono kandidatų sąrašas papildytas vienu kandidatu. Dabar jame yra du kandidatai: Vytautas Šimkus ir Birutė Vilutienė.

*Gintaras P. Čepas
JAV LB Vyriausiosios
rinkimų komisijos
pirmininkas*

PRALEISTI DUOMENYS

Vakarų apygardos atsiųstame pranešime apie kandidatus į JAV LB Tarybą praleista, kad esu buvusi JAV LB XII-osios Tarybos prezidento pirmininkė. Be to, buvau LB Vakarų apygardos vicepirmininke, pirmininke, LB Tarybos nare, Tarybos prezidento pirmininko pavaduotoja, JAV LB atstove PLB Seimuose Toronte ir Čikagoje.

*Angelė Nelsienė
JAV LB Vakarų apygardos
vicepirmininkė*

PIETRYČIŲ APYGARDOJE

Rinkimai į JAV LB Tarybą jau čia pat. Pietryčių apygardoje rinkimus praves

šie komitetai:

Pirmame rajone

Baltimorės apylinkėje: Jonas Kardokas (pirmininkas), 1254 Poplar Ave. Baltimore, MD, 21227, tel. 410-242-5589, ir narės – Elena Okienė ir Ona Ėringienė; Philadelphia ir apylinkių bei pietinės New Jersey: Gediminas Dragūnas (pirmininkas), 9248 Darlington Road, Philadelphia, PA, 19115 tel. 215-677-2415, ir nariai – Marija Raugienė ir Virgus Volertas; Vašingtono (Washington) apylinkėje: Dalė Lukienė (pirmininkė), 10622 Great Arbor Drive, Potomac, MD, 20850, tel. 301-983-0763, ir narės – Ina Aureilile ir Joana Vaičiulaitienė.

Antrame rajone

Elizabeth, NJ: Dr. Dalia Bitėnienė (pirmininkė), 36 Second St., Elizabeth, NJ 07206, ir nariai – Irena Vebaitienė ir Juozas Juška; Newark, NJ apylinkėje: Antanas Gražulis (pirmininkas), 52 Cresthill Ave. Clifton, NJ, 07012, ir nariai – Emilija Sardonis ir Kazys Šipaila.

JAV LB Pietryčių apygardos XV Tarybos rinkimų komisija: Aniliora Mašalaitienė (pirmininkė), 645 Fletcher Road, Wayne PA 19087, tel. 610-687-3048, ir nariai – Rimvydas Jakas ir Linas Kučas.

Linkiu visiems komitetams geriausios sėkmės, pravedant šiuos svarbius rinkimus.

Aniliora Mašalaitienė

TAUTOS FONDO METINIS SUSIRINKIMAS

NAUJA TAUTOS FONDO VADOVYBĖ

Niujorke gegužės 3 d. įvykusiame Tautos Fondo 23-čiame metiniame narių suvažiavime pasikeitė TF vadovybė. Juozas Giedraitis, 14 metų išbuvęs Fondo valdybos pirmininku ir pastaruosius kelerius metus Fondo tarybos pirmininku, atsistatydino. Jo vieton išrinktas iki šiol buvęs valdybos pirmininkas Jonas Vilgalys. Naujuoju valdybos pirmininku taryba išrinko Algį Vedecką. Fondo kontrolės komisija liko ta pati. Ją sudaro Donatas Banaitis, Laima Lileikienė ir Kęstutis Miklas.

Tautos Fondas yra svarbi JAV lietuvių finansinės paramos institucija, šiuo metu valdanti beveik 2,5 milijono JAV dolerių. Po II-ojo Pasaulinio karo įsikūręs JAV, fondas rinko aukas, iš kurių rėmė VLIKo veiklą, finansavo užsienyje leidžiamus ELTA biuletenius 7 kalbomis, radijo transliacijas į okupuotą Lietuvą iš Madrido, Romos, Vatikano ir net iš Manilos radijo stočių. Tai kainavo milijonus dolerių. TF taip pat finansavo visą eilę tarptautinių konferencijų Lietuvos išlaisvinimo klausimais.

Lietuvai atstacius nepriklausomybę, jis tučtuojau suteikė po 100,000 JAV dolerių Lietuvos atstovybių Vašingtone bei prie Jungtinių Tautų Niujorke išlaikymui ir Vilniaus universitetui, kad jis galėtų ruošti tinkamus asmenis diplomatinei tarnybai.

Parama Lietuvai eina be sustojimo. Dabar tą paramą gauna institucijos, tarnaujančios Lietuvos demokratinizavimui. Remiame studentiją ir švietimą Rytų Lietuvoje

bei Karaliaučiaus krašte.

Nepaisant to, kad Lietuva yra laisva ir jai paremti jau išleista virš dviejų milijonų JAV dolerių, aukos į TF iždą, nors labai sumažėjusios, vis dar plaukia.

Šiame suvažiavime dalyvavo ir iš Vilniaus atvykęs TF atstovybės vadovas istorijos dr. Napoleonas Kitkauskas, kuris šia proga paskaitė ir paskaitą Karaliaučiaus krašto klausimais.

Kęstutis K. Miklas

TAUTOS FONDO METINIO SUSIRINKIMO NUTARIMAI

Tautos Fondo nariai susirinkę į 23-ąjį Tautos Fondo metinį susirinkimą Kultūros Židinyje, Brooklyn, NY, 1997 m. gegužės 3 d., su pasitenkinimu mato, kad rinkimų Lietuvoje rezultatai – teigiami. Mažas balsavusiųjų skaičius taip pat sako, kad Lietuvos žmonės nėra įsisiąmoninę aktyvaus dalyvavimo politiniame gyvenime svarbos. Dėl to demokratijos puoselėjimas Lietuvoje lieka ir toliau pagrindiniu Tautos Fondo uždaviniu. Iš kitos pusės, susirinkimo dalyviai su rūpesčiu mato nepaliojamą grėsmę iš buvusių okupantų pusės ne tik demokratijai Lietuvoje, bet ir pačios valstybės nepriklausomybės išlaikymui.

Todėl, susirinkimas, išklauses Tautos Fondo vadovybės pranešimų ir Lietuvos Tautos Fondo atstovybės pirmininko paskaitos, įpareigoja Tautos Fondo tarybą:

1. Teikti paramą

(Nukelta į 6 psl.)

IBANC konferencijoje Vašingtone – Amerikos Lietuvių tarybos pirmininkas prof. dr. Jonas Račkauskas (kairėje) pristato kalbėtoją – Danijos Karalystės ambasadorių K.E. Tygesen (dešinėje) – P.Naručio nuotr.

TAUTOS FONDO METINIS SUSIRINKIMAS

(Atkelta iš 5 psl.)

institucijoms ir organizacijoms, kurios ugdo visuomeninį sąmoningumą, tautinį susipratimą bei pagrindines demokratijai privalomas laisves, įskaitant ir laisvę nuo skurdo.

2. Teikti paramą Vilniaus krašto nutautėjusių sričių mokykloms, koordinuojant ją su kitų organizacijų veikla šioje srityje, per Tautos Fondo atstovybę Lietuvoje.

3. Tęsti "Gyvosios istorijos" darbo paramą.

4. Teikti paramą Lietuvos užribiuose veikiančioms mokykloms, ypatingą dėmesį skiriant Mažajai Lietuvai.

5. Remti APPLE ir kitų organizacijų, siekiančių ugdyti dorovės ir demokratijos idėjas jaunųjų tarpe veiklą

per mokyklą, nes čia glūdi Lietuvos demokratijos ateitis.

6. Pirmiausia skirti stipendijas studijuojantiems tas mokslo sritis, kurios daugiausia padeda Lietuvos ūkio, vadybos tobulinimui ir teisės saugos atkūrimui, kartu pirmenybę teikiant buvusių partizanų ir tremtinių šeimų vaikams.

7. Pritaria sprendimui remti organizacijas, kurios įtakoja JAV-jų politiką, siekdamas užtikrinti besąlyginę Lietuvos nepriklausomybės išlaikymą, neperžengiant Tautos Fondo nuostatose nurodytą tokios paramos ribų.

8. Kviečia visus lietuvius ir toliau remti Tautos Fondo veiklą patarimais, aktyvia talka, aukomis ir paliki-

mais. Atkreipiame dėmesį į tai, kad galima pasirinkti aukos tikslą plačiose organizacijoms nustatytose ribose.

9. Skatina Tautos Fondo vadovybę ir žada savo paramą, stiprinant Tautos Fondo veiklą, įtraukiant į jos narius vidurinio amžiaus lietuvių visuomenės atstovus, bet neaplenkiant ir amerikiečių, kuriems artimi demokratijos ir žmogaus laisvių reikalai Lietuvoje.

10. Dėkoja visiems Tautos Fondo rėmėjams vienu ar kitu būdu prisidėjusiems prie Tautos Fondo veiklos.

11. Dėkoja Tautos Fondo tarybai ir valdybai bei Tautos Fondo teisės patarėjai dr. Marijai Šveikauskienei už pasiaukojantį darbą.

LOS ANGELES LIETUVIŲ RADIJO LAIDOS

Sėkmingai veikiančio Kalifornijos Lietuvių Radijo klubo metinis susirinkimas įvyko balandžio 6 d. Šv. Kazimiero parapijos salėje. Apsilankė virš 60 klubo narių. Susirinkimą pradėjo klubo pirmininkas Vytautas Šeštokas. Pagerbus Amžinybės išskelbimus narius, pirmininkas pateikė susirinkimo darbotvarkę. Išsamų praėjusio susirinkimo protokolą perskaitė sekretorė Regina Gasparonienė.

Savo pranešime Vytautas Šeštokas nurodė, kad sukviesti valdybos posėdį beveik neįmanoma, nes visi jos nariai gyvena išsisklaidę po plačias šio didmiesčio apylinkes. Tad visus pasitarimus tenka atlikti telefonu.

Pirmininkas pranešė, kad bendradarbiaujama su Lietuvos radio darbuotojais. Jie labai domisi mūsų kultūrine veikla. Vienas iš Lietuvos radijo vadovų Valentinas Strazdelė savo laiške Vytau-

tui Šeštokui tvirtina, kad tokių ryšių jie neturi nei su Čikagos, nei su Klivlendo lietuvių radio programų veikėjais. Valentinas Strazdelė apgailestauja neparengęs laidų apie išeivijos rašytojus, išskyrus Bernardą Brazdžionį, Stasį Santvarą, Henriką Radauską ir Balį Auginą. Anksčiau to padaryti ir nebuvo galima, nes "tituluoti" kritikai bandė įrodyti, kad visi rašytojai gyvena tik Lietuvoje ir kitur jų nėra. Papūtus laisvės vėjams, jis sugalvojęs parengti laidų ciklą "Egzodo rašytojai". Sužinojęs, kad – Los Angeles mieste gyvena darbštus žmogus – Vytautas Šeštokas, nutaręs prašyti jo pagalbos. Išgirdęs apie Los Angeles mieste gyvenančius rašytojus – Alę Rūtą, Algirdą Gustaitį, Petronėlę Orintaitę, Alfonsą Gričių ir kitus, labai norėtų gauti jų kūrybos, įkalbėtos į garsajuostes, kad galėtų jas paskelbti per Lietuvos radiją. Baigdamas savo

pranešimą, Vytautas Šeštokas pažymėjo liūdną faktą: rėmėjų skaičius kasmet retėja. Nors gaunama nemažai gražių atsiliepimų, o kartais ir pastabų, klubo iždas, deja, mažėja.

Revizijos komisijos aktą perskaitė ir painformavo apie klubo išdo būklę Genovaitė Plukienė. Diskusijose pasisakė Danutė Kaškelienė, Emilija Mikalonienė, Juozas Ruokis ir kiti. Po to – valdybos rinkimai. Juozo Ruokio ir Kazio Karūžos pasiūlymu nutarta prašyti dabartinę valdybą eiti šias pareigas ir kitais metais. Valdyba patvirtinta plovimais. Jai pareikšta padėka už gerai atliktą darbą. Susirinkimo metu surinkta \$470 aukų ir nario mokesčių.

Feliksas Masaitis

MOTERŲ KLUBŲ SUAŽIAVIMAS

Lietuvių Moterų Klubų federacijos suvažiavimas įvyks gegužės 17 d. šeštadienį, Niujorke, Kultūros Židinio patalpose: 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207.

Pradžią 9 val. – Mišios tėvų Pranciškonų koplyčioje. 9:30 – 10 val. pusryčiai ir registracija. Nuo 10 val. prasidės suvažiavimo posėdžiai. Visas nares ir ypač fe-

deracijos klubų pirmininkes bei valdybų nares kviečiame kuo gausiau dalyvauti. Bus svarstoma tolimesnė veikla, vyks rinkimai sekančiai trijų metų kadencijai. Įvairiais reikalais prašome kreiptis į dabartinę LMKF pirmininkę Aldoną Noakaite – Pintsch tel. 1-201-838-9150 arba rašyti adresu: 139 High Crest Drive, West Milford, NJ 07480.

NERINGAI REIKIA ŠAUKLIŲ

Patys vaikai, stovyklavę Neringos stovykloje Vermonto kalnuose, šitaip rašo apie Neringą: "Neringa yra labai smagi stovykla. Mes einame maudytis tvenkinyje, žaidžiame daug žaidimų ir gyvename su draugais" (Aleksandra, 11 metų). "Neringa yra ypatinga vieta. Kai nesu Neringoje, džiaugiuosi gerais prisiminimais apie ją. Po daugelio stovyklavimo metų aš predeu suprasti, kad Neringa man padeda bręsti". (Nikas, 14 metų). "Neringa, noriu čia būti visada!" (Valentina, 9 metų).

Vaikai – tai patys geriausi Neringos šaukliai. Pabuvę vasaros stovykloje jie pasakoja savo draugams, tėveliams ir seneliams apie Neringą, nekantriai laukdami, kada galės grįžti stovyklon. Tad lietuviškai kalbantys vaikai grįžta šimtais! Šių metų stovykla lietuviškai kalbantiems vaikams nuo 10 iki 16 metų jau beveik užpildyta. Liko tik keletas vietų berniukams. Taip pat auga pereitais metais įkurta nauja savaitės trukmės stovykla jaunesniesiems vaikams nuo 6 iki 9 metų. Kartu tą savaitę stovyklauja vyresnieji vaikai nuo 13 iki 16 metų, tęsdami stovyklavimą trečią savaitę.

Bet angliškai kalbančiųjų stovykloje, kuri šiais

metais bus nuo birželio 29 iki liepos 12 d. trūksta vaikų. Tad šiai stovyklai neužtenka šauklių. Žinome, kad yra nemažai vaikų, kurie yra lietuvių kilmės, bet nebekalba lietuviškai. Esame įsitikinę, kad Neringos patirtis jiems būtų labai vertinga, padedanti ugdyti meilę tėvų ir senelių kultūrai.

Norėdami praturtinti šiuos vaikus savo kilmės pažinimu, prašome visus būti Neringos šaukliais. Jei Jūsų vaikai, vaikaičiai ar draugų vaikai nebekalba lietuviškai, bet domisi savo lietuviška kilme, paskatinkite juos stovyklauti Neringoje. Neringos stovykla sukuria lietuvišką, krikščionišką aplinką, kurioje vaikai žaidimų būdu yra mokomi įvertinti ir pamilti savo tautinę kilmę, savo tikėjimą ir stovyklos bendruomenę.

Savo tarpininkavimu būsite padarę šiems vaikams didelę dovaną ir netrukus išgirsite iš jų pačių lūpų šiuos žodžius "Neringa, noriu ten būti visada!"

Norintieji gauti daugiau žinių apie stovyklą, galite kreiptis:

Neringos stovykla
600 Liberty Hwy.
Putnam CT 06260
tel: 860-928-7008

e-mail: neringa@neca.com
Dana Grajauskaitė

Sveikiname didžiai gerbiama
Los Angeles Švento Kazimiero
parapijos garbės kleboną
prelatą Joną KUČINGI
jo 60 metų kunigystės
sukakties proga

Pranešama, kad PADĖKOS MIŠIOS, skirtos šiai sukakčiai, įvyks gegužės 18 d. 10:30 v.r. Švento Kazimiero bažnyčioje, 2718 St. George Street, Los Angeles, CA, 90027. Padėkos Mišioms vadovaus J.E. išeivijos Vyskupas Paulius Baltakis O.F.M. Pamaldų metu giedos Švento Kazimiero parapijos choras (vadovas – V.Ralys) ir solistė Janina Čekanauskienė.

"Dirvos" redaktorius, Dr. J.Jasaitis

Neringos stovykloje, rankdarbių pamokėlės metu. Vadovė – Ramutė Jakimčikaitė. Stovyklautojos: Toma Dambrauskaitė, Vilija Pakštas-Smith, Aura Neidhart, Lia Šulkytė, Viktorija Spencer

AR TOLI LIETUVA NUO PRŪSIJOS?

(Pabaiga)

Algirdas Gustaitis

knygų ir kitų leidinių Prūsijos
ir prūsų tema.

Puikiuosius trakėnų žirgus, registruotus – bent 24,000 išjojo į Sovietų Rusiją.

Antrojo Pasaulinio karo metu Stalino valdoma Sovietų Rusija žadėjo Lietuvai gražinti Prūsiją, kurią šimtmečiais laikė okupavusi Vokietija, pradedant Kryžiuočių ordinu. Sovietų Rusija sakė norinti atitaisyti lietuvių tautai padarytą neteisę. Labai gaila, kad pasiūlymą nepriėmė tuo metu sovietinėje Lietuvoje daug galios turėjęs, lietuviškai kalbantis Antanas Sniečkus.

Iš Prūsijos istorijos Kryžiaus karai

Įvairių Europos šalių pirkkliai XI a. prekiaavo su turtingais arabų kraštais. Tais laikais šeimoje turtai tekavo vienam, dažniausia – vyriausiajam sūnui. Kiti stengdavosi praturtėti įvairiais būdais, kartais net plėšikaudami, užkariaudami svetimus turtingus kraštus. Sumanymui talkino ir tie, kurie norėjo ne tik turtą, bet ir apkrėsti Mažosios Azijos ir Afrikos gyventojus. Taip buvo pradėti Kryžiaus karai krikščionybei platinti, sau pasilaikant nugalėtojų turtus.

Nuo V a. pr. Kr. kraštai, esantys prie Viduržemio jūros iki Sirijos dykumų, vadinti Palestina. Toje žemėje gyveno ir mirė Jėzus Kristus. Tad kilo mintis ne tik turtuose pasipildyti, bet ir skleisti krikščionybę.

Kryžiuočių ordinas

Ilgainiui, prūsų-lietuvių tauta buvo įvelta į kryžiaus karus, Kryžiuočių ordinui tiesiogiai pradėjus pulti prūsus ir lietuvius. Popiežius ir jo karių gretose buvę vokiečiai, patyrę skaudžius pralaimėjimus Rytuose, ruošėsi kovas perkelti į Europą, prieš "klaidingai" galvojančius kraštus. Tokiam sumanymui pritarė kai kurie lenkiškai kalbantieji ir mozūrai, norėję ir toliau plėsti prūsų – lietuvių kraštus, nes jotvingiai jau buvo beveik išnaikinti. Kryžiaus karas prieš pagonius prūsus ir lietuvius laikytas šventu.

1226 metais Popiežius Horacijus III Kryžiuočių ordinui pripažino teisę užkariautas pagonių valdytas žemes valdyti. 1231 m. į Prūsiją atvyko Hermann Balko vedama gausi kryžiuočių riterių kariška palyda. Senoje prūsų žemėje Torunėje 1231 m. jie pasistatė pilį. Hanza ją 1233

metais įtraukė į prekybinį tinklą. 1237 metais pastatyta pilis Elbinge. Kad prūsams būtų sunkiau gintis, Popiežius Horacijus III savo specialiu raštu – bule dar 1218 metais įsakė vyskupui Kristijonui perspėti krikščionis, kad jie nepardavinėtų prūsams-lietuviams ginklų, geležies ir druskos.

Europoje daug kraštų talkino kryžiuočiams kovose prieš "kitaip galvojančius". Kryžiuočių ordinui puolant prūsus, svarbus talkininkas buvo Čekijos karalius Otokaras II, tuo metu vienas galtingiausių asmenų Europoje. Jis padėjo kryžiuočiams nugalėti prūsus (sembus), sunaikinti jų Tuwangstės (Tvankstės) pilį. Kryžiuočiai, atsidėkodami jam, sunaikintos pilies vietoje 1255 m. pastatė naują pilį ir ją pavadino čekų karaliaus garbei Regiomonte – Konningsberg. Sembai ir prūsai pilį vadino senu Tuwangstės (Tvankstės) vardu.

Prūsai, nors kryžiuočių labai naikinti, 1260-1274 metais sukilo ir kryžiuočiams padarė labai daug žalos. Sukilimą numalšinusi, Vatikano ir žymios Europos dalies prūsai buvo nugalėti, pavergti.

Lietuvos valdovas Vytautas Didysis, nepakęsdamas nuolatinių Kryžiuočių ordino puldinėjimų, 1410 m. liepos 15 d. Prūsų žemės, padedant Lenkijos ir kitų talkininkų kariuomenei, Žalgirio (Tannenberg-Grunfeld) apylinkėse labai smarkiai sumušė ordino ir jų pagalbininkų kariuomenes. 10 valandų trukusiose kautynėse žuvo visi Kryžiuočių ordino pagrindiniai vadai, apie 18,000 kryžiuočių. Daug jų paimta nelaisvėn, atimtos 56 kariškos vėliavos. Žalgirio mūšis laikomas didžiausiu to meto Europoje, kurį švėtimieji istorikai stengiasi nutylėti. Prūsai galėjo būti išlaisvinti ir įjungti į Lietuvą, bet... taip neįvyko.

Kad Prūsija yra lietuvių tautos dalis, žino išsilavinę, bešališki mokslininkai, tarp jų ir rusų mokslininkas Pavelas Kušneris (1889-1968). Jo mokslinis veikalas "Etničeskoe prošloe jugovostočnoj Pribaltiki" ("Pietryčių Pabaltijo etninė praeitis"), kurį į lietuvių kalbą išvertė A. Tenisonas, buvo išleistas Čikagoje 1979 m.

Siektinos Lietuvos žemėlapis išleistas Čikagoje 1982 m., o ji aiškinanti mano knyga "Tikroji Lietuva", su 79 žemėlapiiais ir 172 brėžiniais, Čikagoje išleista 1983 m. Lietuvių kalba yra daug

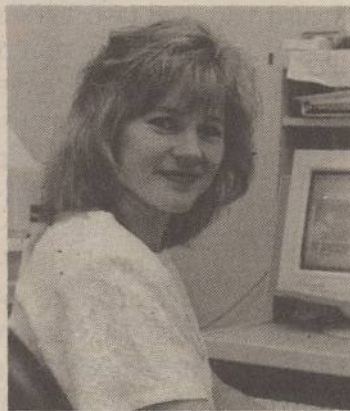
Rusų vykdytas genocidas Lietuvoje ir Prūsijoje

Rusija, okupavusi Lietuvą, 1864-1904 metais buvo uždraudusi lietuvių kalbą spausdinti knygas, laikraščius. Rusai norėjo lietuvius išauginti nemokšomis, beraščiais, net draudė lietuviškai kalbėti. Kovodami su tokiais barbariškais rusų įsakymais, lietuviai knygas ir laikraščius spausdino Prūsijoje ir slapta gabeno į Lietuvą. Rusai tokius spaudos mylėtojus gaudė, šaudė, bet laimėjo lietuviai.

Prasidėjus Antrajam Pasauliniam karui 1941 birželio 22 d., Lietuvą okupavusi Sovietų Rusija sugaudė daug lietuvių karininkų, kultūrininkų, mokytojų ir iš Lietuvos pėsčius varėsi į Rytus. Už Minsko, prie Červenės (anksčiau Igumenas) 1941 birželio 26-27 dienomis masiškai šaudė atvarytus žmones. Kad tikrai jie būtų negyvi, kritusiems galvas skaldė kareiviškais kastuvėliais. Tarp sukritusių lavonų buvo kraujais persunktų, bet dar gyvų. Išsigelbėjęs pulk. J. Tumas parašė knygą "Kaip jie mus sušaudė". Ji išleista Lietuvoje.

Sovietų Rusijos kariuomenė, užėmusi Prūsiją, masiškai naikino ne tik ten gyvenusius vokiečius, bet ir lietuvius, kurių buvo gana daug. Sovietų padarytus nusikaltimus žmonijai gal kas kada išvardins.

Naujakurių rūpesčiai APDRAUDA

Raimonda Mikatavage

APDRAUDA NUOMININKAMS

Patartina visiems nuomininkams apsaugoti savo turimą turtą nuo ugnies, vagysčių ir kitų nelaimių. Ta apdrauda kainuoja apie \$100 metams. Namų savininkų ir nuomininkų apdrauda saugo jūsų turtą ir už jūsų gyvenamos vietos ribų. Aš atgavau beveik visą metinės apdraudos kainą, kuomet iš mano automobilio buvo pavogtas lagaminas.

Nuomininkams apdrauda yra nebrangi. Tikrai verta ją turėti. Žinoma, norėdami apsaugoti brangesnius daiktus (žiedus, kailius, kompiuterius) apsaugoti, turėtumėte kiek brangiau mokėti. Labai patartina turėti savo turto nuotraukas ar aprašymus ir juos laikyti saugioje vietoje.

NAMŲ APDRAUDA

Namų savininkams apdrauda yra panaši į nuomi-

ninkų apdraudą. Ją privalu turėti visiems namų savininkams. Ji apsaugo jus ir pašalą teikiančią įstaigą nuo gaisro ar kitų nelaimių. Turėtumėte savo turtą apdrausti visu 100%. Namo, kurio vertė – \$100.000, draudimas gali kainuoti apie \$200 metams. Galite gauti nuolaidą, jeigu kartu apdraudžiate savo namą ir automobilį.

SVEIKATOS APDRAUDA

Ne taip, kaip kitose šalyse, Amerikoje nėra plano, kuris apdraustų visus piliečius. Sveikatos apdrauda yra kritiškai būtina, nes staiga sunkiai susirgę arba susižeidę, galite netekti visų savo santaupų ir kito turto. Jeigu jūsų darbdavys neturi jums sveikatos apdraudos, jums patiems reikia tuo pasirūpinti.

Apdraudos kaina labai priklauso nuo jūsų pasirinkto plano ir sumos, kurią jūs sutiktumėte primokėti (deductible). Aukštesnė jūsų primokėjimo suma – žemesnė apdraudos kaina. Pav. šeimos planas su \$100 primokėjimu kainuotų apie \$375 mėnesiui, o su \$5000 primokėjimu – tik apie \$130 mėnesiui. Primokėjimo sumą (ją reikėtų mokėti ne už kiekvieno susirgimo gydymą, o kartą per metus) galite reikalauti savo pačių apdraudai didesnę, o vaikų – mažesnę. "Blue Cross – Blue Shield" apdraudos bendrovė siūlo keletą skirtingų planų.

Turite suprasti, kad neturėdami jokios apdraudos, privalėsite, dar prieš pradėdami gydytis, iš anksto sumokėti. Priešingu atveju bendrovė net gali atsisakyti suteikti Jums bet kokią pagalbą.

NEDARBINGUMO APDRAUDA

Jeigu dėl ligos negalite atlikti savo darbo ir netekote pajamų, nedarbingumo apdrauda šiuo atveju gali padėti. Tapti nedarbingu yra daugiau galimybių negu mirti. Naudokitės šia apdrauda iki to laiko, kol vėl būsite pajėgus dirbti pagal savo specialybę. Kaina priklauso nuo amžiaus ir nuo to, kokią darbą dirbi. Atsižvelgiama į tai, ar rūkote, kokias turite pajamas ir kt.

Ypatingos ligos ir ilgo nedarbingumo atveju taip pat gali padėti "Social Security".

(Nukelta į 8 psl.)

**Satisfaction in the
Land of Opportunity**

Answers for U.S. immigrants and refugees

Pioneer Living Series®

◆ Raimonda Mikatavage ◆

Raimondos Mikatavage naujosios knygos viršelis. Ir ši knyga jau verčiama į lietuvių kalbą ir netrukus bus išleista Lietuvoje

APDRAUDA

(Atkelta iš 7 psl.)

GYVYBĖS APDRAUDA

Šią apdraudą patartina turėti, jeigu tik nuo tavęs priklauso šeimos gerbūvis. Jei žmona taip pat turi geras pajamas, laikinai atidėk apdraudą ir taupyk pinigus. Gyvybės apdrauda mokės šeimai tik tavo mirties atveju. Todėl ją galėtume vadinti "mirties", o ne "gyvybės" apdrauda.

Pirk taip vadinamą "Term policy", o ne "Whole life policy" už \$100,000 po mirtinės apdraudos, kuri gali kainuoti nuo \$130 iki \$170 metams. Tai priklauso nuo tavo amžiaus ir kitų reikala-

vimų. Jei nuo tavęs priklauso šeimos gerbūvis, turi apsidrausti taip, kad tavo mirties atveju šeima gautų bent 5 kartus didesnę sumą, negu buvo tavo metinės pajamos. Nepamirškite, kad šeimai taip pat bus daug rūpesčių ir išlaidų, susijusių su šia tragedija.

Dvi apdraudos bendrovės, kurios parduoda apdraudą telefonu, yra USAA Life (1-800-531-8000) ir Ameritas (1-800-552-3553). Prieš perkant ir bet ką pasirašant, patikrink tų bendrovių finansinę būklę. Kreipkis į STANDARD POOR (S&P) 1-212-208 1527 arba "Moody" 1-212-553-0377 bendroves. Stiprios bendrovės vertinamos pažymiu "A" Reikia vengti bendrovių su mažes-

niu negu "B" pažymiu.

Yra keletas organizacijų, kurios gali atsakyti į daugelį klausimų. Norėdami gauti išsamesnių žinių, galite paskambinti į "American Council of Life Insurance" tel.: 1-202-624-2000 arba "National Insurance Consumer": 1-800-336-6423. Norėdami palyginti apdraudos kainas, kreipkitės šiais telefonais: "Insurance Quote" – 1-800-972-1104 ir 1-800-343-1985.

Apdraudų pirkimas gali pareikalauti nemažai pinigų. Iš pradžių pirkite tik tiek, kiek tikrai yra labai būtina. Vėliau galėsite pirkti jau tiek, kad galėtumėte pilnai apsaugoti save ir savo šeimą.

Vertė Zenonas Obelenis

Stasys Santvaras

DAR IR DABAR

*Dar ir dabar girdžiu našlaičių raudą,
Dar ir dabar žmogaus širdis – akmuo –
Bet aš mačiau, kaip Motina Tave aprauda,
Ir aukso lapais man užsidega ruduo.*

*Dar ir dabar nebėgam mes nuo melo,
Dar ir dabar nēr džiaugsmo mūs širdy – –
Bet aš pažįstu Nusidėjėlę Magdalo,
Regiu, kaip laisvėn Tu per minią ją vedi.*

*Dar ir dabar aušra per kraują brenda,
Dar ir dabar tokia klaiki naktis – –
Bet girdim, vėl pavasaris padangėm skrenda –
Ir mūsų stogus vėl užlieja pilnatis.*

*Dar ir dabar matau aš rūstų Kainą,
Dar ir dabar jo rankose mirtis – –
Į amžių gelmę nužudyti broliai eina,
Kaip voras tinklą pina mums sunki lemtis.*

*Dar ir dabar mes, vargšai ir užguiti,
Širdy žvėries negalim nugalt, –
Karalius davė mums bekrastę buitį,
Tik mes jos neišmokom pažinti ir mylėt.*

IR TYLA MAN KALBA

(Stasio Santvaro 90-ąsias
gimimo metines pasitinkant)
Alė Santvarienė

*Vėl renkatės, šešėliai,
laiko išsklaidyti...
(Goethe)*

Anksčiau ir dabar ne kartą manim susirūpinę tautiečiai patarė išsikraustyti iš namo Trečiojoje gatvėje (So. Boston) – pakeisti vietą, pabėgti nuo liūdnu prisiminimų, pakliūti naujų įspūdžių ir rūpesčių tankmėn ir apsimesti, kad viską galima pradėti iš naujo.

Aš nenoriu apsimesti, kad iš naujo galima gyventi uždarius senas įprastas duris ir atvėrus naujas. Aš noriu išsaugoti ryškiausius prisiminimus apie man artimus ir

brangius žmones ir girdėti, ką šnabžda kadaise kupini klegesio, poezijos, gražių sumanymų, Lietuvos ilgesio ir ištikimybės mano namai. Dabar jie – tylūs.

Bet ir tyla man kalba. Likusi viena, skaičiau įvairiausių autoritetų patarimus, kaip gyventi našlystėje. Jų daug, tų patarimų, visi jie išmintingi, nors kartais atrodo, kad yra skirti bejausmiams žmonėms. Tuose patarimuose nurodoma, kad reikia vengti staigių sprendimų: nekeisti vietos ir neskubėti ieškoti gyvenimo draugo, negriežtinti išbandymų draugams, branginti juos.

Tai daugelio žmonių patirtimi paremti patarimai. Jie pirmiausia sutvirtino jutimą, kad šitie Namai man yra reikalingesni negu aunksčiau. Juose gyvena pilnatvė. Jos neįmanoma pervežti, perkelti kaip baldus, drabužius ar indus. Supratau, kad šio žemyno daugelio žmonių praradimai prasideda nuo karštilgiško pastogių keitimo. Tie praradimai – ne materialiniai, o dvasiniai. Protui tokie praradimai nepaaiškinami, nesuvokiami. Tik atvira siela žino, kas užauga pastovume.

Žinoma, pirmiausia užauga tvirti jausmai, prisirišimas, įsitikinimai ir saugumo jausmas: savo Namuose, atsimenančiuose kelių kartų gyvenimus, žmogus yra laisviausias ir talentingiausias. Šio Namo sienos mokėdavo išsaugoti ir papildyti mano džiaugsmą. Šio Namo sienos kantriai sutikdavo mano ašaras ir skausmą. Tik tai šitas mažas Namelis moka išklaustyti mane, ir aš jaučiu, kad mano mintys, liūdesys, išgyvenimai čia yra saugūs.

Ne kartą grįždama iš tolo jaučiu, kad tas Namas stebi mane, atpažįsta, nušvinta. Ir aš juo pasitikiu. Dramatiškų įvykių dienomis atrodė, kad tik jis laukdavo manęs, kai grįždavau namo po ilgos dienos budėjimo prie mirtinai sergančio sūnaus ligoninėje. Be to, tie Namai talpina tiek daug Stasio gyvenimo: kūrybinių sumanymų, ginčų, bičiulių likimų, svarstymų apie okupuotos Lietuvos gyvenimą, galimybes padėti tautiečiams sovietinės imperijos nelaisvėje. Čia, mano many-

mu, Stasys buvo laimingas savo kasdienybėje.

Nuo pat vaikystės Stasys mėgo vandenį ir norėjo gyventi prie upės, ežero ar jūros. Jo vaikystę lydėjo Nemunas – dainomis ir legendomis supama gražioji Lietuvos upė. Jis mėgo veržlius Nemuno potvynius pavasarį, ledų prispaustus prie žemės pakrančių karklus, kantriai pakylančius ir apkimbančius žaismingais "kačiukais".

Jam daug šnabždėjo panemunių piliakalniai, vasaros rūko apsemtas slėnis, kur žmogaus balsas sklinda toli – iki marių.

Vėliau, jau tapęs operos solistu ir rašytoju, jis išigijo sklypą Palangoje, jūros pakrantėje. Pasistatė vasarnamį, apsuptą pušų ir tylos. Tame vasarnamyje apsidavė jo bičiuliai – rašytojai, dailininkai, artistai. Stasio archyve išlikę kelios nuotraukos: jie, jauni, linksni ir gražūs, dar nežinantys, ką jiems paruošė artėjantis karas: vieniems klajones po pasaulį, kitiems tremtį ar mirtį Sibire arba okupacijos kančias ir pavojus Gimtinėje.

Ir 1949 m. persikėlęs su šeima į JAV, Stasys artėjo ir artėjo prie rytinės Atlanto pakrantės, kur ir įsikūrėme – So. Bostone. Iki vandenyno – ranka paduoti. Stasį traukdavo jūržolėm ir drėgnu smėliu ar vasarą išilusiais akmenimis dvelkianti pakrantė. Mėgdavo sėdėti su meškere valandų valandas, kol kylanti potvynio banga pradėdavo liesti kojas. Žuvies pagaudavo nedaug, bet, atrodo, ne dėl žuvies jis sėdėdavo ar vaikš-

čiodavo pakrantėje: jį patraukdavo ūkanuota vandenyno toluma, vėjas, laivų siluetai, stichijos snūduriavimas – iki audros, iki šėlimo, kai nuo vėjo virpėdavo Namo sienos ir nesutramdoma jėga sklisdavo iki eilėraščių.

Stasio poezijoje (ir dramaturgijoje – "Žvejuose", "Atlantidoje" ir kt.) apstu marių, jūros, upių vaizdų, spalvų, muzikos mįslingo buvimo greta žmogaus.

Dažnai atsiverčiu Jo paskutinę knygą – "Saulėleidžio sonetus". Šios knygos korektūras Stasys skaitė jau sirgdamas, ir suskausta širdis žvelgiant į jo pataisymus, užrašytus silpstančia ranka ir užtinku tai marias ("Daržas"), tai Nemuną ("Nuotrauka"), tai Atlantą ("New Haven"), tai Dunojų ir šaltąjį ežerą su raibąja anteile ("Daina"), tai Labradoro vilnis...

Man atrodo, kad vandenų platybės ir tekėjimas, gyvas potvynių ir atoslūgių ritmas Stasiui sutapdavo su laiko begalybe ("Renkam laiko žiezirbas lyg perlų geldes"). Arba:

*"Stoviu štai
ant šalto marių kranto –
mano Viešpaties,
to balto mano laiko,
Lekiančio erdvėm,
degančio krūtinėj –
Užtvankos ir pylimai
jo nesulaiko",*

("Laiko sonetai")
su maištingu nusiteikimu išsiveržti iš pilkos kasdienybės, atrasti savyje tikrąją pašaukimą ir pilnatvę.

(Bus daugiau)

Poetas Stasys Santvaras su žmona Ale ir sūnumi Aguanomis laimingomis dienomis D. Čibo nuotr.

EXULTATE

Vladas Vijeikis

Čikagos lietuviams buvo pateiktas netikėtumas. "Draugas" savo koncertui pakvietė Klivlendo Dievo Motinos parapijos chorą "Exultate". Šis pavadinimas privertė mane pagilinti lotynų kalbos žinojimą. Tiesą sakant, pradėti. Pasirodo, kad šis žodis naudojamas ir anglų kalboje. Žodynai nurodo daug reikšmių, bet man patiko "pakilumas". Choras tikrai sugeba pakelti dvasiškai. Bestudijuodamas sužinojau, kad Mocartas (Wolfgang Amadeus Mozart) parašė muziką "Exultate Jubilate".

Nejučiomis prisimeina Klivlende gyvavęs Čiurlionio ansamblis. Ir kodėl to miesto lietuviai tokie balsingi? Ar ten atitinkamas oras? O gal paveldėjimas? Tradicija? Ir jeigu tik viena parapija sugeba sudaryti tokį chorą, tai kaip – visas miestas?

Programa labai sumaniai buvo padalinta į skyrius: "Tave, Dieve, garbinam", "Tėvynei dainuojam". "Ta-ta-to-lingo rito", "Kodėl šiandien nesilinksminti?" Programos perpynimas soliste ir jaunių kvartetu suteikė daug šilumos.

Nors programa palyginti buvo netrumpa, bet nenusibodo. Blogai, kada žiūrovai nekantriai laukia pabaigos. Bet labai pagirtina, kada visi nori daugiau. Tad, kai dirigentė pabaigoje pareiškė, kad bus pakartotas visas koncertas, niekas neprotestavo. Bet tai buvo tik teatralinis

šposelis: buvo pakartotos labai sumaniai sudarytos ištraukos. Ir jeigu būtų pakviesti prisidėti ir žiūrovai, tai visi būtų entuziastingai dainavę.

O kalbant apie dirigentę... Jos dirigavimo mostatui buvo elegantiškai gracingi, o taip pat įtaigojantys dainininkus, kad jie atiduotų visas savo jėgas. Mano draugas Florijonas pareiškė, kad jeigu jam tokia dirigentė diriguotų, tai jis visas operas sugebėtų išdainuoti. Patikėjau.

Buvo ir trimitas. Bet matyt pamiršo pasiimti, tad teko pasiskolinti iš Čikagos. Ir trimitą, ir "trimitorių". Mano draugas Florijonas sako, kad galėjo koks neapdairus choristas atsisėsti ant trimito. Tai kaip su suplotu instrumentu dūduosi? Bet tai – jo asmeninė nuomonė.

Mano draugas Florijonas labai džiaugėsi, chore matydamas pažįstamą Giedrę. Pirma iš kairės.

Visi skirstėsi "exultuoti" nuotaika. Beje, užmiršau pasakyti, kad ta proga buvo dalinamos premijos nuspelnusiems "Draugo" bendradarbiams. Bet jie nedainavo.

Aldona Miškinienė

Gegužės 2 d. Klivlendo Pak Mall spaustuvėje išvydo šviesą "Šešupės vingiai" – 110 puslapių apimties eilėraščių rinkinys. Jo autorė – Izabelė Marija Barniškaitė-Jonaitienė. Ruošiant spaudai talkino Ona Šilėnienė. Viršelis – dailininko Algirdo Muiliolio. Jame – Šešupės vingis, kurio vienoje pusėje – pulkas berželių, kitoje – koplytėlė. Poezijos rinkinys skirtas dukraitėms Audrutei ir Rūtelei, kad jų širdyse amžinai liktų gyva meilė Lietuvai. Tai individualinės krypties lyrika, subtili ir švelni, prabylanti šiltais gimtųjų laukų motyvais, gėlėtų lankų vaizdais ir simboliais. Joje atsiskleidžia savos žemės, savų takelių, savos šeimos meilė. Nuotikos labai asmeniškios – suskamba gėla dėl negrįžtančios jaunystės, dėl prarastos Tėvynės, neįgyvendintų svajonių, prarastų artimų žmonių. Gimtinės gamta, medžiai, gėlės, vėjelis, debesėlis simboliškai įgauna žmogaus ypatybes. Eilėraštyje "Pašešupy" (7 psl.) randame žaismingas eilutes:

Kai išdykęs vėjas
gėleles bučiuoja,
Lanka nusišypso plačiai.
Spygliuotas dagilis
išdidžiai kvatojas,
Jo vieno atsparūs pečiai.
Tas pats vėjas gali ir
pokštų iškrėsti (8 psl.):

Apsisukęs griebė stogą
Ir nukėlė.
Visą žemę nupešiojo
Ir suvėlė.

Apie vandens lašelį, kurio dalia – virsti debesėliu arba rūku giliu (31 psl.):
Sužibo saulėj mažas lašas,
Pakibęs ant sausos šakos.
Kelioja varganas ir basas,
Nėr kam pakeisti jo dalios.

Kita vedančioji gija yra autorės nostalgija dėl prarastos Tėvynės. Juo persunkta visa kelionė per gyvenimą:
Per gėlėtus laukus eini,
Ir jų kvapas svaigina tave.
Atgalios sugrįžti negali
Ir keliauji žmogus

lyg sapne.
("Keleivis", 63 psl.)
Eilėraštis "Nepalikim svetur" (58 psl.) ragina benamį:

Tada suspaudęs
keleivio lazda
Tvirčiau į ranką,
kieta, pūslėtą,
Pagreitink žingsnį,
sukaupki drąsą
Atgal į kraštą, į numylėtą.

Gražesnio krašto
nerasit kito,
Tik nepalikim svetur
nė vienas.

Jaunystėje savam Pašešupy kelias namo buvo tiesus ir platus. Bet grįžti atgalios nelengva – vargina abejonės, ką ten rasi. Kaip sugrįžti tam klajūnui, nes ir to kelio, vedančio namo, nebėra?

Per audras, per vėtras
ir lietus,
Per pūdymus,
pilnus akmenų,

Ieškai pagalbos,
rankas ištiesęs
Ir vis nerandi
savųjų namų...
Paskutinėse "Keleivio" eilutėse su skausmu pripažįstama liūdna tikrovė:
Savųjų namų neberasi.
Jų nebeliko nė pelenų.
Tik tada ramybę atrasi,
Kai nustos ilgėtis
savųjų namų.

Tai patvirtina ir "Kelelio namo" (107 psl.):
Numeski tas svajones,
Jos tik tavo širdy,
Priimki likimo dalią –
Namo keliai tau uždari.

Dauguma "Šešupės vingių" eilėraščių yra labai intymaus, asmeninio pobūdžio. Autorės dukters Rimutės žodžiais tariant: "tai – mamutės siela". Gi pati poetė šitaip sako: "Pabudusi nakčia, rašiau tai, ką širdis liepė rašyti." O toji širdis glaudžiai surišta su šeimos nariais ir artimaisiais. Jų nesėkmė ar skausmas, tai ir jos skausmas, jų džiaugsmas – tai ir jos džiaugsmas. Eilėraščiuose skirtuose mamelei, gyvenimo draugui, sesutei ir broliams, dukrai ir dukraitėms atsispindi meilė, atsidavimas, pagarba ir užuojauta arba noras suteikti pagūdą senatvėje.

I. Jonaitienė poezijos knygos pristatymo proga sveikino LDK Birutės draugijos skyriaus vadovė Jadvyga Budrienė V. Bacevičiaus nuotr.

Anūkė Audra Belinienė sveikina savo močiutę Izabelę Jonaitienę. Viduryje – dukra R. Nasvytienė V. Bacevičiaus nuotr.

Klivlendo skautininkų draugovė pagerbė I. Jonaitienę, išleidusią poezijos knygą V. Bacevičiaus nuotr.

FABERGE AMERIKOJE

Klivlendo meno muziejuje nuo kovo 9 iki gegužės 11 d. eksponuojami pasaulinio garso auksakalio Peter Carl Faberge taikomosios dailės kūriniai. Minėta paroda muziejus nori pažymėti Peter Carl Faberge 150 metų gimimo sukaktį. Ta proga meno muziejus iš daugelio Amerikos dailės kolekcionierių surinko virš 400 Faberge firmos gaminių, kuriuos išdėstė 85 vitrinose.

Prieš pirmąjį pasaulinį karą Faberge firmos gaminiai buvo beveik išimtinai Rusijos caro šeimos ir kitų Europos monarchų nuosavybėje. Tačiau buvo ir keletas turtingų Rusijos pirklių, kurie buvo įsigiję Faberge gaminių. Štai Sibiro aukso magnato Aleksandr Kelch svečiams padengdavo stalą su Faberge gamintais peiliais ir šakutėmis, už kuriuos tada buvo sumokėta 125 000 aukso rublių. Faberge gaminiais domėjosi ir Amerikos turtuoliai. Henry Walters, J.P. Morgan ir ypač garsioji Vanderbildų šeima buvo nemažai šių meno objektų įsigiję. Plačiau Faberge gaminiai po Ameriką pasklido tik po Rusijos revoliucijos. Pirmasis amerikietis, kuris tada su Sovietų Sąjungą užmezgė prekybos ryšius buvo jaunas gydytojas Armand Hammer. Dr. A. Hammer buvo net asmeniškai susidraugavęs su Leninu ir savo prekybinius bei politinius ryšius su Sovietų Sąjungą palaikė

Henrikas Stasas

nuo 1920 iki 1950 metų. Dr. A. Hammer vienu metu geromis sąlygomis įsigijo daug Rusijos meno, tarp jų ir Faberge firmos gaminių. Šiuos meno objektus vėliau pavadė savo broliui pardavinėti. Tačiau 1930 metais, siaučiant Amerikoje žiauriai depresijai, labai sunkiai sekėsi parduoti bet kokį meno objektą. Tad tuo bizniu nusivylęs dr. A. Hammerio brolis sakė: "Tai kas, kad Faberge kiaušiniai labai gražūs, bet jie nevalgo mi".

Vėliau atsirado ir daugiau Amerikos meno kolekcionierių, kurie domėjosi Faberge gaminiais. Žymiausi iš jų: Lilian Thomas Pratt, India Minshall, Matilda Geddings Gray ir Forbes žurnalo leidykla, kuri parodoje yra eksponavusi net virš 40 Faberge brangių objektų. Forbes leidyklos nuosavybė šiuo metu yra tapę 300 įvairių Faberge firmos gaminių.

Prieš supažindindamas su parodoje esančiais eksponatais ir apskritai su Faberge kūryba, norėčiau kai kurių žinių suteikti apie šią seną ir garsią auksakalių šeimą. Faberge šeimos vardas iškilo 17-tam šimtmečiu, kada jos pirmieji nariai 1685 metais paliko savo tėvynę Prancūziją ir persikėlė gyventi į Vokietiją. Mat Faberge šeima priklausė hugenotams, t.y. reformatams – kalvinams,

kurie tuo metu buvo Prancūzijoje persekiojami. Nors Nanto ediktu jiems ir buvo leista laisvai veikti, tačiau 1685 m. karalius Liudvikas XIV ediktą atšaukė ir hugenotus vėl ėmė žiauriai persekioti, prievarta verčiami grįžti į katalikybę.

Persikėlusį į Vokietiją Faberge šeimą pirmiausia apsigyveno netoli Berlyno, o vėliau persikėlė į Pernau. Ten gimė Gustavas Faberge, t.y. būsimojo garsaus auksakalio Peter Carl Faberge tėvas. Vokietijoje jis, pasimokęs pas garsius to meto auksakalius F. Spiegel ir W. Keibel, išvyko su šeima į St. Peterburgą. Ten vieno pastato rūsyje atidarė mažą dirbtuvėlę ir pradėjo verstis auksakalio amatu. 1842 metais jis vedė danų dailininko dukterį Charlotte Jungstedt. 1846 metais gimė pirmas jų sūnus, kurį pakrikštijo Peter Carl vardu. Paūgėjusį sūnų vėliau leido į tada St. Peterburge veikusią prestižinę vokiečių mokyklą. Baigusį šią mokyklą, tėvai išsiuntė sūnų į Drezdeną mokytis prekybos. Studijas baigęs jaunuolis išsiruošė į kelionę po Europą. Pirmiausia sustojo Frankfurte, kur susipažino su garsiu auksakaliu ir pas jį mokėsi to amato. Gavęs meistro diplomą, apkeliaavo dar keletą Europos kraštų ir galiausiai sugrįžo į St. Peterburgą.

(Bus daugiau)

A. † A.

ALEKSUI JOHANSONUI

Amžinybėn iškeliavus, likusias dukras IRENĄ ir SOFIJĄ, sūnų HENRIKĄ su šeimomis nuoširdžiai užjaučiame ir dalinamės liūdesiu

Antanina ir Pranas Petraičiai

A. † A.

BRONIUI RAILAI

mirus, jo liūdinčiai žmonai DANETAI ir šeimai reiškiamo nuoširdžią užuojautą

Roma ir Danielius Degėšiai

A. † A.

ONUTEI KALVAITIENEI

mirus, liūdesyje likusius jos vyrą JUOZĄ, sūnų ANTANĄ su šeima ir visus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame

Antanina ir Vincas Vaičiuliai ir duktė Eglė su šeima

A. † A.

JUOZUI MASILIONIUI MD.

mirus, reiškiamo gilią užuojautą žmonai – daktarei VALERIJAI, dukroms DANUTEI, BIRUTEI, ALDONAI bei kitiems giminėms

Ohio Lietuvių Gydytojų Draugija

L.K. Veteranų Klivlendo skyriaus nariui ir veikusio skyriaus vyrų choro dalyviui – dainos mylėtoji

A. † A.

VILIUI NYKŠTĖNUI

staiga mirus, liūdesyje pasilikusią velionio našlę VERUTĘ NYKŠTĖNIENĘ, dukras: LORETA PETRAITIENĘ, DANUTĘ NYKŠTĖNAITĘ, sūnų VILIŲ NYKŠTĖNĄ, velionio brolių EDVARDA NYKŠTĖNĄ, jų šeimas, kitus gimines ir artimuosius giliai užjaučiame

*M. ir G. Aukštuoliai
J. Balbatas
S. ir J. Butrimai
V. ir N. Čečiai
J. Citulis
Z. Dučmanas
V. ir J. Janušiai
H.J. ir L. Johansonai*

*G. Karsokienė
A. Kavaliūnas
A. ir M. Liutkai
J. Naujokaitis
S. Pabrinkis
J. Skavičius
J. Verbyla*

L.K. Veteranų skyriaus nariai, valdyba ir visi buvę vyrų choro dainos bičiuliai

VILTIES PARTNERYSTĖ – 97

22 gydytojai ir medicinos seserys iš Klivlendo Klinikų fondo ir Universiteto ligoninės, susirinkę į baigiamąją konferenciją, kuri surengta ruošiantis kelionei, išreiškia gilų ir nuoširdų dėkingumą "The Plain Dealer" Caritas už Jūsų kilnią auką – 2 tūkstančius dolerių. Ši auka skiriama mūsų kelionei į Klaipėdos miesto ligoninę, gegužės 22-31 dienomis. Operuosime 26 jau atrinktų vaikus, gimusius su veido arba burnos defektais, anksčiau neturėjusius jokios vilties, kad jiems kas nors gali padėti. Jų išsigelbėjimas – "Vilties partnerystės" programa.

Tai Klivlendo bendruomenės tikros meilės tiems nelaimingiems Lietuvos vaikams pavyzdys. Jų gyvenimas gali iš esmės pasikeisti dėka didžiadvaskumo mūsų gydytojų, gailėstingųjų seserų ir tokių jų veiklos rėmėjų kaip "The Plain Dealer" Caritas.

*G.Sabataitis
"Vilties partnerystės"
koordinatorių*

A. † A.

BRONIUI SNARSKIUI

mirus, Jo žmonai REGINAI, sūnui VAIDOTUI, dukrai LILI, žentui RAIMUNDUI ir anūkėms bei kitiems giminėms nuoširdžią užuojautą reiškiamo ir drauge liūdimė

*Jonė ir Vytas Staškai
Janina Staškus
Vladas Staškus
Vladas Staškus iš Detroito
Irena Laurinavičienė su šeima*

Florida, St. Pete Beach

Mirė Jungtinėse Amerikos Valstijose gyvenęs Lietuvių tautininkų sąjungos narys

Inžinierius JUOZAS RENTELIS

J.Rentelis gimė 1923 m. kovo 23 d. dab. Šakių rajone. Deja, vėliau jam teko emigruoti į Vakarų. Tačiau ir būdamas užjūryje, jis nepamiršo Tėvynės, aktyviai dalyvavo Amerikos lietuvių Tautinės sąjungos veikloje, buvo Bostono sk. pirmininkas. J. Rentelis ne kartą parėmė ir Lietuvių tautininkų sąjungą, buvo jos narys nuo 1993 m. Pagerbiant aktyvų mūsų tėvynainį, jam buvo įteiktas 1000-asis LTS nario bilietas.

LTS valdyba, nuoširdžiai užjaučia velionio gimines ir artimuosius

RENGINIŲ KALENDORIUS

- GEGUŽĖS 17, 18, ir 25 d. – LB Krašto Tarybos atstovų rinkimai Dievo Motinos parapijos svetainėje. Gegužės 18 ir 25 d. – rinkimai Šv. Jurgio parapijoje.
- GEGUŽĖS 26 d. 8:30 v. ryto – Memorial day: apeigos, šv. Mišios, pusryčiai. Rengia Katalikų Karo Veteranų 613-asis postas Šv. Jurgio parapijoje.
- BIRŽELIO 1 d., sekmadienį, – Ateitininkų Šeimos šventė, Dievo Motinos parapijoje.
- BIRŽELIO 15 d. Klivlendo Baltiečių komitetas rengia Tragiškojo birželio minėjimą Latvių parapijos bažnyčioje.
- LIEPOS 6 d. 12:00 v. – Pensininkų gegužinė Lietuvių namų viršutinėje salėje.
- LIEPOS 19 d. 5:00 v.v. – Lietuvių kultūrinių darželių vakaronė Gwinn Estate.
- LIEPOS 20 d. 11:30 ryto – šv. Jurgio parapijos gegužinė šv. Jurgio parapijos sodyboje.
- RUGPJŪČIO 10 d., sekmadienį, – "DIRVOS" ir "VILTIES" draugijos gegužinė Liudos ir Vinco Apanių sodyboje. Pradžią – 1:00 val. p.p.
- RUGPJŪČIO 17 d., sekmadienį, 12-tą val. p.p., LKVS-gos "Ramovė" Klivlendo skyrius ir LŠS-gos Išeivijoje "Žalgirio" šaulių kuopa rengia gegužinę prie ežero Beachland parke, 17815 Canterbury Rd. Cleveland.
- SPALIO 4 d. Klivlendo Baltiečių komitetas rengia baltiečių bendravimo vakarą Lietuvių namuose.
- SPALIO 18–19 d. – nemokami skiepai nuo gripo. Rengia šv. Jurgio parapijos taryba.

"LIETUVOS AIDAS"

Vilniuje leidžiamas patriotinės minties dienraštis geriausiai informuoja apie Lietuvą. Prenumerata oro paštu metams – \$130 pušei metų – \$ 70 JAV.

Prenumeratą priima:
Bronius Juodelis, 239
Brookside Lane, Willowbrook, IL 60514. Tel. (630) 986-1613

• SPALIO 25 d. "Dainavos" stovyklos 40 metų sukakties koncertas

• LAPKRIČIO 16 d. nuo 11:30 iki 3:30 v.p.p. – šv. Jurgio parapijos Rudens festivalis

• GRUODŽIO 20, 21 d. – šv. Jurgio parapijos Kalėdinių kepiinių pardavimas

• GRUODŽIO 24 d. 9:30 v.v. – Bendros Kūčios šv. Jurgio parapijos salėje

"DIRVAI" AUKOJO:

Prel.J.Kučingis, Los An.CA 100
Rev.M.Kirkilas, St.Pete.,FL 50
R.Balsys, Porte Vedra, FL.....30
V.Giedraitis, Willowick, OH..25
J.Šalna MD., Portage, WI.....25
B. Prancevičius, Everg.P.IL 20
A.Ščiuka, Dorchester, MA.....15
J.Bakšys, So. Boston, MA.....15
J.Vengris, Osterville, MA.....15
J.Pautienis, W. Barnst. MA 15
M.Balys, Cleveland, OH.....15
I.Vinclovas, Mayfield, OH.....15
L.Kirkus, Palos Hills, IL.....15
K.Cicėnas, Woodridge, IL.....15
A.Valavičius, Chicago, IL.....15
W.Valys, Roswell, NM.....15
O. Siliūnas, Alexandria, VA...10
E.Damijonaitis, RivieraB. FL 10
A.Vasis, Cleveland, OH.....10
J.Raugalis, Waterbury, CT.....10
V.Kaminskas, Corona D, CA.10
A.Raulinaitis, Twinsburg, OH..5
J.Šlapelis, Euclid, OH.....5
A.Suzelis, Newton Falls, OH....5
A. Petkauskas, Chicago IL.....5
H. Gedgaudas, St. Monica, CA 5
Dr. A.Žolynas Escondido, CA 5

Visiems aukotojams
nuoširdžiai dėkojame

Didžiai gerbiame –prelatui Jonui Kučingiui, Los Angeles, CA ir kunigui M. Kirkilui, St. Petersburg, FL

Dėkoju Jums už laiškus ir aukas. Esu labai sujaudintas mano kuklių pastangų įvertinimu. Tokios akimirkos suteikia jėgų ir parodo darbo, kurį tenka atlikti, tikrąją prasmę. Jei "Dirva" – vienas iš seniausių lietuviškų laikraščių pasaulyje, šiek tiek sustiprėjo ir atsinaujino, tai tik todėl, kad lydi Dievo ir skaitytojų parama. Dabar pavyko sukaupti gana gražų mums rašančiųjų būrį. Pats svarbiausias laikraščio siekis – parodyti dėmesį kiekvienam žmogui, gal ir "nenuvertusiam kalnui", bet gražų, nere-tai labai sunkų gyvenimą pragyvenusiame. Dėmesys ir tam, kuris tą savo kelią tik pradeda.

Redaktorius
Dr.Jonas Jasaitis

ATŠVENTĖ GIMTADIENĮ

Gimtadienį atšventė Nora Čečienė. V.Bacevičiaus nuotr.

"Ilgiausių metų" skamba Laimutei Jucaitienei V.Bacevičiaus nuotr.

Gimtadienį švenčia A. Taraška. Šalia jo – V. Sniečkus ir Z. Dučmanas V.Bacevičiaus nuotr.

ŠVENČIŲ AIDAI

Motinos dienos proga Klivlendo Pensininkų klube kalbėjo D. Staniškienė V.Bacevičiaus nuotr.

Psychological Health Center and Alcoholism Treatment Program, Inc.

6315 Pearl Road, Suite 101
Parma Heights, Ohio 44130

Telefonas: (216) 845-9061

Faksas: (216) 8454-9062

Dr. Gintautas Z. Sabataitis Psichologas

Priimame "Medicare" ir kitus sveikatos apdraudimus

EUROPA TRAVEL 692-1700

LOWEST AIR FARES
available worldwide

EXPERTS ON TRAVEL
TO EAST EUROPE

passports • visas • prepaid tickets

SERVING OUR COMMUNITY
FOR OVER 35 YEARS

"LEADERS IN LOW COST TRAVEL"

ATLANTA IMPORT EXPORT

JŪSŲ PASLAUGOMS CLEVELAND'E MŪSŲ ATSTOVAS:

LITMA IMPORT EXPORT
639 EAST 185 STREET
CLEVELAND OH 44119
216-481-0011

SIUNČIAME SIUNTINIUS LAIVU
LABAI SKUBIEMS SIUNTINIAMS - ORO CARGO
AUKŠTOS KOKYBĖS MAISTO SIUNTINIAI

JŪSŲ SIUNTINIUS PRISTATYSIME Į NAMUS
BET KURIOJE LIETUVOS, LATVIJOS, ESTIJOS,
BALTARUSIJOS VIETOJE, O TAIP PAT MASKVOJE,
PATERBURGE IR KALININGRADO SR.

ATLANTA IMPORT EXPORT
(312) 434-2121 arba (800) 775-7363

DIRVA

Izabelė Jonaitienė prie savo darbų parodėlės
V.Bacevičiaus nuotr.

Izabelė M. Barniškaitė- Jonaitienė LAUKŲ GĖLĖ

*Pražydo gėlėlė po langu.
Jos žiedas, kaip žydras dangus.
Tai rugiagėlė, tokia Lietuvoj augo.
Nuskins ja praeivis žmogus.*

*Čia niekas jos nesodino.
Ji vėjo klajūno dukra.
Nieks čia jos vardo nežino,
O man ji sesutė tikra.*

*Ir mane, ir ją vėtros blaškė
Galingų audrų sūkuriuos.
Piktos lūpos tiek kartų mums tėškė:
– Ko jūs čia – būkite savo namuos!*

*O namus rytų priešas sugriovė,
Paliko tik krūva akmenų.
Ir mane, ir gėlėlę išrovė
Iš mūsų tėviškės namų.*

*Todėl pažįstu tave, gėlele.
Tu melsvo lino žiedo spalvos.
Kartu įveiksime priešą galią
Ir susitiksime laukuos Lietuvos.*

P.S. TIRE Inc.
Complete Front End Service
481-5397
New and used Tires, Brakes, Shocks, Struts,
Mufflers, lube oil and Filter
• Buy any 4 tires and receive a P.S. Tire hat!
OPEN
Mon.-Fri.: 8 am to 6 pm
Sat.: 8 am to 4 pm
866 E. 200 th St.
Cleveland, Oh. 44119
Paul Stefanac

JAKUBS AND SON
Laidojimo Įstaiga

William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Kenneth Schmidt ir
Barbara Jakubs Schmidt
Licenzuoti direktoriai ir balzamuotojai
936 East 185th Street Cleveland, Ohio 44119
36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, Ohio 44095
Telefonas: 531-7770
Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama,
teikianti jaukią atmosferą liūdesio valandoje.
Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

ATSISVEIKINIMAS

Vincui Nykštėnui iškeliavus į amžinybę, ant jo karsto gėles deda žmona Verutė, sūnus Vilius, brolis Edvardas ir kiti. V.Nykštėnas balandžio 26 d. palaidotas Visų Sielų kapinėse
V.Bacevičiaus nuotr.

VERTA APSILANKYTI

- Gegužės 17-18 d. – Pavasario festivalis – Pegasus Farm Spring Festival. 17490 Edison St. N.E. (State Rts. 619 & 44), Hartville. Tel. 330/935-2300.
- Gegužės 17-18 d. – li. Rankdarbių paroda – May Country Festival. Fairview Farms, 2497 Route 6, Rome. Tel. 216/563-4922 arba 216/576-2445.
- Gegužės 23-25 d. – Traktorių pasirodymai – Tractor Pull and Show. Auglaize County Fairgrounds, Wapakoneta. Tel. 419/ 738-6615 arba 513/693-4893.
- Gegužės 23-25 d. – Orwell mugė – Orwell/Grand Valley Festival. Tel. 216/437-8896.

Born To Travel
26949 Chagrin Blvd. #103 (Ohio Savings Building)
CLEVELAND, OH 44122
Tel: (216) 831-5530 & (800) 366-9980
Fax: (216) 831-5028
LIETUVA – 1997
Skrydžiai į Vilnių dar vis geriausiomis kainomis
Atstovaujame FINNAIR, SAS ir kitas oro linijas
Bendradarbiaujame su Lietuvos Avialinijomis

MATAS & ASSOCIATES
RITA MATAS • Broker • G.R.I. • Licensed Real Estate Appraiser
17938 Neff Road Cleveland, OH. 44119 (216) 486-2530
2412 Cedarwood Road Pepper Pike, Oh. 44124 (216) 473-2530
ADV. VYTAS MATAS teisinis patarėjas

TAUPA
Lithuanian Credit Union
Lietuvių Kredito Kooperatyvas
767 East 185th Street Cleveland, Ohio 44119 481-6677
Paskolos namų remontui nuo 7%
Dėl smulkesnės informacijos skambinkit TAUPAI
Prieš perkant naują mašiną – pasiteiraukite TAUPOJE
Naujom mašinom – nuo 7.0% Naudotom mašinom – nuo 8.5%
DARBO VALANDOS: antradienį, trečiadienį ir ketvirtadienį ----- 9:00v.r. – 4:00p.p.
penktadienį ----- 9:00v.r. – 6:00p.p.
šeštadienį ----- 9:00v.r. – 12:00p.p.
sekmadienį parapijoje ----- 11:00v.r. – 12:00p.p.
Kiekviena taupomoji sąskaita federalinės valdžios (NCUA) apdrausta iki \$100,000